DVOJTÝŽDENNÍK MESTA BANSKÁ ŠTIAVNICA

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

6. november 2025 | číslo 20 | ročník XXXVI | cena 0,70 €

LTS
očami
OOCR RBŠ
str. 4

Samospráva
mesta
a finančné zdravie
str. 4

Týždeň
vedy
a techniky
str. 9

Banská Štiavnica už štvrtýkrát hostila

regionálnu konferenciu

Organizácie miest svetového dedičstva pre strednú a východnú Európu

15. regionálna konferencia sa tento rok konala v dvoch mestách – Krakov a Banská Štiavnica, v dňoch 21. – 24. 10. 2025 a nastolila otázku, čo je to podzemné dedičstvo vytvorené človekom a ako ho treba chrániť a prezentovať.

Prvá časť konferencie sa konala v dňoch 21. – 23. 10. 2025 v Krakove a Banskú Štiavnicu zastupovali zamestnanci Mesta – Mgr. Henrieta Godová, prednostka MsÚ, Mgr. Kamila Gallová, referent pre medzinárodné vzťahy a Ing. arch. Jakub Melicherčík, vedúci odd. výstavby, ÚP a ŽP. Na konferencii sa zúčastnili aj tieto mestá svetového dedičstva a členovia OMSD: Varšava ako sídlo regionálneho sekretariátu, Vilnius, Riga, Istanbul, Krakov, Dubrovník, Split, Černivtsi, Zamość a Budapešť. Konferencia mala tri nosné témy, a to: Dôsledky zápisu do Zoznamu svetového dedičstva na fungovanie miest; Nová architektúra v mestách svetového dedičstva a Podzemné dedičstvo.

↪3.str.

Účastníci regionálnej konferencie na radnici FOTO JÁN PETRÍK

Z rokovania MsZ

Primátorka mesta Mgr. Nadežda Babiaková zvolala na 29.10.2025 rokovanie MsZ.

MsZ schválilo:

- program rokovania zasadnutia MsZ v B. Štiavnici s dátumom 29. október 2025, s doplnením do bodu rôzne: Pocta Dňu boja za slobodu a demokraciu,
- návrhovú komisiu v zložení: Mgr. Mikuláš Pál, predseda, Mgr. Viera Göndöčová, členka, Mgr. Lukáš Pellegrini, člen,
- rozpočtové opatrenia v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- strategický dokument Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Banská Štiavnica na roky 2025 – 2034,
- rozpočet mesta Banská Štiavnica na rok 2026 nasledovne:

Bežný rozpočet:

- príjmy	11 596 335 €
- výdavky	6 612 278 €

Kapitálový rozpočet:

- príjmy	14 911 526 €
- výdavky	15 774 382 €

Finančné operácie:

- Príjmy	534 400 €
- Výdavky	342 588 €

Rozpočet spolu:

- príjmy	27 042 261 €
- výdavky	22 729 248 €

Príjmy rozpočtových organizácií mesta:

- Základná škola J. Horáka	114 799 €
- Základná škola J. Kollára	113 672 €
- Základná umelecká škola	84 000 €
- Centrum voľného času	16 276 €
- MŠ Bratská	92 000 €
- MŠ 1. mája	105 210 €
- MŠ Mierová	23 600 €
- Spolu:	549 557, €

Výdavky rozpočtových organizácií mesta:

- Základná škola J. Horáka	1 473 982 €
- Základná škola J. Kollára	959 596 €
- Základná umelecká škola	677 969 €

↪3.str.

INZERCIA

z programu primátorky

27.10.
- Účasť na Kongrese komunálnych lídrov v Liptovskom Mikuláši.

28.10.
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie so zástupcami StVS – vodovod, mestská časť Banky.
- Posledná rozlúčka s občanom nášho mesta p. Jozefom Megom.

29.10.
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Zasadnutie mestského zastupiteľstva.

30.10.
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie so zástupcami spoločnosti Svitek CO, s.r.o., k výstavbe parkoviska na ul. Akademickej.
- Pracovné rokovanie k využitiu termálnej energie pre vykurovanie bytov v meste.
- Online zasadnutie SPR.
- Pamiatka zosnulých – ekumenická pobožnosť, spomienka na zosnulých občanov nášho mesta.

31.10.
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k riešeniu poľovných združení.

3.11.
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k projektu Vzdelávanie seniorov.
- Pracovné rokovanie k využitiu objektu SVP a vybudovaniu odkanalizovania starého mesta - ul. Antona Pécha a ul. Horná Resla.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

21.10. v Rádiu Regina bola viackrát informácia o 2 celoštátnych súťažiach v tento deň. V B. Bystrici to bola súťaž mladých moderátorov Sárova Bystrica a v Drienčanoch v tento a nasledujúci deň súťaž školskej mládeže v interpretácii rozprávok nedostižného zberateľa slovenských ľudových rozprávok Pavla Dobšinského. Ladislav Sára bol prvým hlásateľom Slobodného slovenského vysielača počas SNP, predtým študoval na Učiteľskom ústave v B. Štiavnici. Pavol Dobšinský dožil svoj mimoriadne plodný život v Drienčanoch, ale predtým pôsobil aj v B. Štiavnici. **22.10.** bola vo viacerých médiách spomienka na Pavla Dobšinského, ktorý zomrel v tento deň v r. 1885. **22.10.** v Rádiu Regina o 15.10 h bola pozoruhodná reportáž o pilotnom programe na Slovensku v triedení odpadov, kde hlavnými aktérmi boli škôlkari z MŠ a žiaci 1. a 2. roč. ZŠ v B. Štiavnici. V reportáži dostali, samozrejme, slovo popri škôlkaroch aj organizátori tohto podujatia, ako aj primátorka nášho mesta. **22.10.** v Rádiu Regina od 16.00 – 17.00 h mal svoje vystúpenie aj náš folklórny súbor Sitňan.

Ján Novák

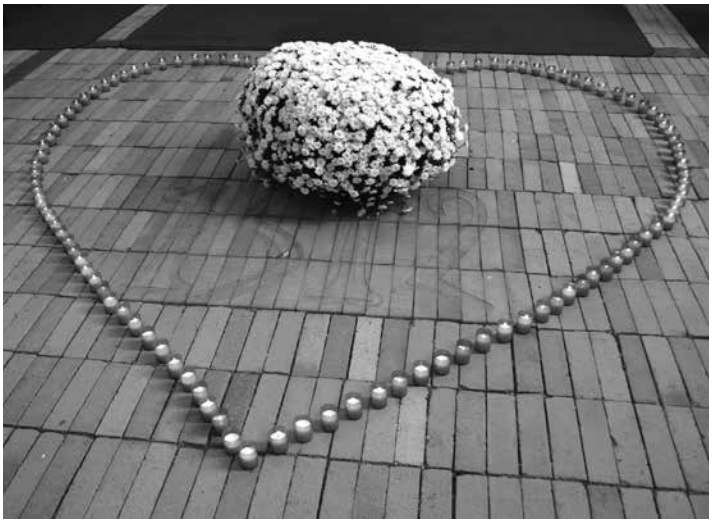
Pamiatka zosnulých

Vo štvrtok 30. 10. 2025 Mesto Banská Štiavnica usporiadalo v spolupráci s rímskokatolíckou Farnosťou Banská Štiavnica a Evanjelickou cirkvou a.v. na Slovensku Banská Štiavnica v Dome smútku Frauenberg (Kostol Panny Márie Snežnej) spomienku na našich najdrahších, ktorí nás navždy opustili.

Svojím životom a prácou, získali si trvalé miesto v našich srdciach i mysliach a všetkých tých, ktorí ich milovali...

Primátorka mesta Mgr. Nadežda Babiaková si uctila pamiatku občanov nášho mesta, čo vyjadrila vrúcnymi a dojímavými slovami vo svojom príhovore. Tých, ktorí nás v uplynulom období opustili, prečítali zo Zboru pre občianske záležitosti Mária Bartiková a vedúca organizačného odd., vnútornej správy a sociálnych vecí MsÚ PhDr. Katarína Harvanová. Podujatia sa zúčastnili Mgr. Daniel Gdovin, zborový farár ECAV na Slovensku Banská Štiavnica a Mgr. Martin Mičko, kaplán rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Banská Štiavnica, ktorý si pri tejto príležitosti pripomenuli Pamiatku všetkých zosnulých ekumenickou pobožnosťou a modlitbami. Vrelou spomienkou na zosnulých, ktorí nás opustili koncom minulého roka a v tomto roku sme si uctili ich pamiatku zapálením veľkého srdca z kahancov. Naši milí zosnulí, odpočívajte v pokoji na banskoštiavnických cintorínoch!

Michal Kríž

Zapálenie srdca za našich zosnulých FOTO MICHAL KRÍŽ

z programu primátorky

- Redakčná rada ŠN.

4.11.
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie so zástupkyňou poisťovacej spoločnosti Kooperativa, a.s.
- Pracovné rokovanie s konateľom sociálneho podniku SPOM-BS, s.r.o.
- Online rokovanie Rady ZMOS k informácii z rokovania Hospodárskej a sociálnej rady, k informácii o Návrhu nariadenia vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve, k informácii z Rady vlády pre regionálny rozvoj a ku kohéznej politike.

5.11.
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k ÚPN mesta Banská Štiavnica a k úprave zásad o hospodárení mesta.

6.11.
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Príprava investičných akcií pre rok 2026.
- Pracovné rokovanie k zmenám a doplnkom ÚPN.

7.11.
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Kontrola príprav na zimnú údržbu a riešenie právnych vecí mesta.
- Pracovné rokovanie k rekonštrukcii a využitiu objektu na Povrazníku, ktorý mesto odkúpilo od BBSK.

Viera Lauková

TOP 10

Kina Akademik. Najnavštevovanejšie filmy za posledné 3 mesiace:
1. /Otec/
2. DUCHOŇ
3. POD PAROU
4. NEPELA
5. Smradi 2
6. Niečo za niečo
7. Dokonalá zhoda
8. Jedna bitva za druhou
9. KAYARA
10. Veľká odvážna nádherná cesta

OKŠaMK

Banská Štiavnica už štvrtýkrát hostila

regionálnu konferenciu

1.str. Konferenciu otvorili a účastníkov privítali primátor Krakova Alexander Miszalski a Michał Krasucki, regionálny koordinátor.

Prvý deň konferencie sa niesol v znamení prvých dvoch tém a so svojou prezentáciou o plánovanej komplexnej rekonštrukcii Kultúrneho centra v Banskej Štiavnici na nej vstúpil Ing. arch. Jakub Melicherčík. V popoludňajších hodinách účastníci navštívili zámok Wawel s novou podzemnou expozíciou venovanou novoobjavenej kaplnke a animáciou premietanou na stenu s využitím najnovšej technológie o histórii hradu. Druhý deň sa začal návštevou soľnej bane vo Wieliczke a prehliadkou múzea, ktoré je tesne pred rekonštrukciou a je venované ťažbe soli v Poľsku, rôznym podobám soli a historických soľničiek používaných v tejto oblasti. Potom sa účastníci presunuli do Banskej Štiavnice, kde pokračovala druhá časť konferencie venovaná téme Podzemné dedičstvo. V piatok, po privítaní primátorkou mesta Mgr. Nadeždou Babiakovou, sa uskutočnili prezentácie o podzemnom dedičstve z miest Vilnius, Istanbul, Dubrovník, Černivtsi, prezentovala sa aj Hodruša-Hámre s baňou Starovšechsvätých ako súčasťou svetového dedičstva našej lokality. Rôznorodé podoby podzemného dedičstva vybudovaného človekom (bane, historický kanalizačný systém, podzemné zásobárne vody, protivojnové bunkre a úkryty a pod.) vyústili do diskusie, čo je to podzemné dedičstvo, ako ho chrániť a prezentovať verejnosti a či vytvoriť samostatnú definíciu tohto výnimočného dedičstva v porovnaní s dedičstvom prírodným. Konferencia pokračovala oznámením, že na základe nariadenia generálneho sekretariátu OMSD sa regionálne sekretariáty rušia a mestá môžu *„patriť“* do ktorejkoľvek skupiny členských miest organizácie. Finančné prostriedky sa teda budú prideľovať len konkrétnym projektom, nie sekretariátom. Popoludňajší program pokračoval návštevou bane Starovšechsvätých v Hodruši s povrchovou a podzemnou expozíciou so sprievodcom Ing. Richardom Kaňom ml. s detailnou prednáškou o histórii a súčasnosti baníctva v našom regióne, po ktorej bola pripravená *„baníčka“* večera. Regionálna konferencia predstavuje platformu výmeny skúseností medzi mestami svetového dedičstva v stredo a východoeurópskom priestore. Organizácia podujatia v dvoch relatívne blízkych mestách predstavuje väčšie možnosti oboznámenia sa, resp. nahliadnutia do svetového dedičstva daných miest s inšpiráciou na zachovávanie a prezentáciu dedičstva u jednotlivých účastníkov. Pre nás bolo inšpiratívne inovatívne sprístupnenie podzemia zámku Wawel, ktoré by sa mohlo aplikovať aj v našom Slovenskom banskom múzeu, keby financie išli tam, kde je to potrebné. Pretože bez pútavej prezentácie nášho dedičstva všetkým cieľovým skupinám, nemá dedičstvo význam a zanikne v prachu minulosti. Každé dedičstvo, či už hmotné alebo nehmotné, je v prvom rade o ľuďoch a pre ľudí. Inak nie je dedičstvom. Je na nás, či ho chceme chrániť a prezentovať alebo dovoliť, aby upadlo do zabudnutia.

Henrieta Godová

Z rokovania MsZ

1.str.

- Centrum voľného času 106 809 €
- MŠ Bratská 629 200 €
- MŠ 1. mája 859 029 €
- MŠ Mierová 145 003 €
- Spolu: 4 851 588 €

Spolu rozpočet mesta a rozpočtových organizácií:

- príjmy 27 591 818 €
- výdavky 27 580 836 €
- rozpočet Technických služieb, m. p., Banská Štiavnica na rok 2026 nasledovne:

Bežný rozpočet:

- príjmy 1 373 600 €
- výdavky 1 373 600 €

Kapitálový rozpočet:

- príjmy 0 €
- výdavky 0 €
- zadanie pre spracovanie Urbanistickej štúdie obytnej zóny (F.P.B. 18.2.6/2) Sitnianska - Štefultov, Banská Štiavnica,
- Operačný a krízový plán zimnej údržby miestnych ciest,
- rozšírenie predmetu podnikania obchodnej spoločnosti SPOM-BS, s.r.o., so sídlom E. M. Šoltésovej 1219/1, 969 01 Banská Štiavnica, IČO 56 407 033, o predmet podnikania: prevádzkovanie pohrebísk,
- partnerstvo s poľským mestom Lwówek Śląski s následným uzatvorením partnerskej dohody.

MsZ vzalo na vedomie:

- kontrolu plnenia uznesení zo zasadnutia MsZ v B. Štiavnici, konaného dňa 27. augusta 2025,
- výhľadový viacročný rozpočet mesta Banská Štiavnica a rozpočtových organizácií mesta na roky 2027 a 2028,
- stanovisko hlavného kontrolóra mesta k návrhu rozpočtu na rok 2026 a viacročného rozpočtu mesta na roky 2027 – 2028,
- výhľadový rozpočet 2027, 2028 Technických služieb, m. p., Banská Štiavnica na rok 2027-2028,
- Správu o príprave TS, m. p., Banská Štiavnica na zimnú údržbu MC a verejných priestorov,
- informatívnu správu o príprave Bytovej správy, s. r. o., na zimnú vykurovaciu sezónu 2025/2026,
- informatívnu správu z valného zhromaždenia spoločnosti Joergesov dom, a. s., konaného dňa 28. 8. 2025 o 9.00 h,
- správu zo zasadnutia Komisie zriadenej podľa zák. č. 357/2004 v znení neskorších právnych predpisov (zák. č. 545/2005 Z. z.) o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov,
- zahraničnú služobnú cestu primátorky mesta Banská Štiavnica Mgr. Nadeždy Babiakovej do Moravskej Třebovej, kde sa v dňoch 29. – 30. 8. 2025 zúčastnila na festivale Slamák 2025.

MsZ poveruje:

- konateľa spoločnosti pripraviť všetky potrebné podklady k rozšíreniu predmetu podnikania spoločnosti SPOM – BS, s.r.o., so sídlom E. M. Šoltésovej 1219/1, 969 01 Banská Štiavnica, IČO 56407033 a zabezpečiť zápis zmeny v príslušnom registri.

MsZ sa uznieslo:

- na VZN Mesta Banská Štiavnica č. 3/2025 o miestnom poplatku za rozvoj bez pripomienok,
- na Dodatku č. 5 k VZN mesta Banská Štiavnica č. 7/2016 o sociálnych službách v znení dodatkov č. 1 – 4.

Rôzne:

- MsZ odporučilo primátorke mesta, aby udelila zamestnancom MsÚ, mestských organizácií a podnikov v deň 17. novembra pracovné voľno s náhradou mzdy.

MsZ neschválilo:

a) Kúpu pozemku do vlastníctva Mesta – Ul. Ď. Langsfelda,
g) Prevod pozemku pod stavbou, ul. Vodárenská,
n) Zámenu pozemkov, BILLA reality.

Majetkové veci:

b) Návrh na zrušenie uznesenia č. 121/2025, Novozámocká ulica,
c) Oprava uznesenia č. 86/2025, prevod pozemku v k. ú. Vyhne,
d) Prevod nebytových priestorov ul. Križovatka,
e) Prevod pozemku v k. ú. Banky,
f) Prevod pozemku CKN p. č. 2824/3, A. Pécha,
h) Uplatnenie predkupného práva, Ul. P. O. Hviezdoslava,
i) Vyhlásenie II. OOVS, objekt Štefultov,
j) Vyhlásenie OVS, pozemky Ul. J. Horáka,
k) Vyhlásenie OVS – objekt Banky,
l) Vyhlásenie OVS, ul. Vodárenská,
m) Vyhlásenie OVS, ul. Akademická,
o) Zámer – rozšírenie zmluvy o výpožičke, štadión,
p) Zámer na prevod pozemkov ul. Športová,
q) Zámer na prevod pozemkov, Horná Huta,
r) Zámer na prevod pozemku, ul. Mierová,
s) Zámer na prevod pozemku, Ul. A. T. Sytnianskeho.

Po prerokovaní všetkých bodov primátorka mesta rokovanie MsZ ukončila.

Kompletné uznesenia z MsZ sú zverejnené aj na:
www.banskastiavnica.sk

Spracoval: Michal Kríž

Flešky zo ZUŠky

Začiatkom septembra 2025 vytvorila pani riaditeľka ZUŠ Irena Chovanová novú 260-stranovú Kroniku ZUŠ za školský rok 2024/2025. V nej slovom i fotografiami zhrnula čas, ktorý bol bohatý na skúsenosti a zážitky, pestrý v podujatiach i koncertoch, v prehlbovaní medzinárodnej spolupráce s družobnou švajčiarskou Musikschule, dobrodružný a objavný v cestovaní, úspešný v prezentácii našich umeleckých kvalít na celoslovenskej úrovni.

13. 9. Šikovné flautistky prispeli k peknému programu Salamandrových dní. Žiačky Dorotka Lacková, Peťka Benčajová a Eliška Chovancová pod vedením p. uč. Zuzky Kovárovej sa ako malí permoníci zapojili do dramatizovaného čítania rozprávok Pavla Dobšinského pod názvom *„Miesto, kde sa ti históriou prihovorí každý kameň“*. V réžii Pavla Gejdoša s Aňou Hajdukovou Zemaníkovou a Jakubom Ružičkom vystupovali na pódiu na Námestí sv. Trojice.

24. 9. sa konalo Plenárne zasadnutie Rodičovského združenia pri ZUŠ.

25. 9. sme na stránky školy zverejnili súhrnný film o podnetných a úspešných Flautokruhoch 2025.

26. 9. pán uč. Juraj Janiczek motivoval svojich huslistov účasťou na koncerte uznávaného slovenského husľového virtuóza Daliboro Karvaya. V Evanjelickom kostole v Banskej Bystrici zazneli v jeho podaní Štyri ročné obdobia Antonia Vivaldiho. Umelecký dojem dotvárali členovia komorného orchestra Sinfonietta Bratislava pod umeleckým vedením Pavla Bogacza. Krátko po koncerte sme sa mohli s Daliborom pozdraviť a odfotiť. Huslisti Peťko Sopko, Ľubka Kuchtová i Ellie Schneider si odniesli krásny zážitok i autogram maestra.

29. 9. sa konalo slávnostné otvorenie kultúrneho domu vo Sv. Antone. Do programu prispel náš huslista Peter Sopko, ktorého efektný výkon v 1. časti Concertina D-dur O. Riedinga bol odmenený vrelým potleskom. Piesňou Zahrajte mi tichúčko dojala prítomných Daniela Kminiaková. Obaja s klavírnym sprievodom p. riad. ZUŠ Ireny Chovanovej.

Irena Chovanová, Miroslava Knezovičová

Letná turistická sezóna očami OOCR

Región Banská Štiavnica

OOCR Región Banská Štiavnica hodnotí letnú sezónu 2025 ako pestrú, úspešnú a plnú podujatí.

Letná turistická sezóna 2025 bola v regióne Banská Štiavnica bohatá na zážitky, kultúru, tradície aj nové projekty. Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Banská Štiavnica (ďalej OOCR) počas leta podporila podujatia v meste i okolitých obciach a zároveň zrealizovala viacero aktivít zameraných na zlepšenie turistickej infraštruktúry a propagáciu regiónu.

„Leto v Štiavnici opäť potvrdilo, že náš región má čo ponúknuť domácim i zahraničným návštevníkom. Sme hrdí na množstvo podujatí, ktoré spájajú tradície, kultúru a komunitného ducha, a zároveň na naše aktivity, ktoré zlepšujú infraštruktúru a sprístupňujú turistické atrakcie,“ uviedol výkonný riaditeľ OOCR, Dušan Káčer.

Podpora regionálnych podujatí

OOCR sa aktívne zapojila do organizácie a podpory letných podujatí, ktoré prispeli k rozvoju komunitného a kultúrneho života v regióne. Sezónu odštartovala Rozprávková dedina v obci Počúvadlo, kde sa oslavoval Deň detí. V Kozelníku sa návštevníci mohli tešiť na Deň dreva, ktorý zvýraznil význam dreva ako prírodného aj kultúrneho dedičstva Štiavnických vrchov.

Začiatok prázdnin sprevádzal tradičný Štiavnický živý šach na Námestí sv. Trojice, po ktorom nasledoval originálny Výlov krokodíla v Banskej Belej a ochutnávka domácich špecialít na podujatí Chute obce Beluj. V obciach Prenčov a Baďan OOCR podporila Podsitnianske dni hojnosti, ktoré oslávili úrodu a folklórne tradície. Sezónu uzavreli Podhorské slávnosti, kde nechýbala dobrá hudba v podaní kapely Sweet little chicks.

Starostlivosť o infraštruktúru a turistické lokality

Popri podujatiach sa organizácia venovala aj údržbe a zveľaďovaniu turisticky atraktívnych lokalít. Počas leta sme zabezpečili údržbu areálu stredovekého hradu Glanzenberg, okolie Tirtsovho prameňa na cyklotrase Veľký Hodrušský okruh, ako aj o objekt Javisko na trase Štiavnica z nadhľadu. Priebežne sa realizovala aj údržba cyklotrasy Štiavnická Anča. OOCR sa postarala o zavlažovanie a údržbu oddychovej zóny na Námestí sv. Trojice a oddychové miesto na trase Pešo do Skanzenu pri Alžbeta šachte, ktoré počas horúcich letných dní poskytovali príjemné útočisko domácim aj návštevníkom mesta. V spolupráci s Gymnáziom A. Kmeťa vznikli tabuľky s QR kódmi s audio nahrávkami o histórii významných národných kultúrnych pamiatok v centre mesta, čím sa rozšírila ponuka digitálneho sprievodcu pre turistov.

Za zmienku stojí aj úprava bazéna pre neplavcov na Klingeri, ktorá zabezpečila stabilizovanie kvality vody vďaka lepšej cirkulácii medzi bazénom a tajchom.

Koncepčné a rozvojové aktivity

Počas leta sme zabezpečili spracovanie štúdie obnovy areálu archeologického náleziska a náučného chodníka Glanzenberg, ako aj štúdiu na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pre cyklotrasu Štiavnická Anča. Obe štúdie sú dôležitým krokom k budúcim investíciám do udržateľného turizmu.

Vlastné podujatia OOCR

OOCR počas leta zorganizovala aj vlastné podujatia. V Arboréte Kysihýbel sa konalo sochársky a maliarsky workshop Vlnoobjekt, ktorého diela boli predstavené 24. októbra 2025 o 14. stej v Exteriérovej galérii v Arboréte Kysihýbel.

Veľký úspech zaznamenala Sitnianska paškrta 2025 - tradičné podujatie vo varení kotlíkových špecialít pri Počúvadlianskom jazere, ktoré tento rok získalo charitatívny rozmer. Dobrovoľnými príspevkami za ponúkané jedlá sa podarilo vyzbierať 500 € pre Slovenský Červený kríž – územný spolok v Banskej Štiavnici.

Záver

Letná sezóna 2025 bola pre OOCR Región Banská Štiavnica obdobím intenzívnej spolupráce, kreativity a komunitného rozvoja. Organizácia sa aj naďalej bude usilovať o to, aby Banská Štiavnica a jej okolie zostali atraktívnym, udržateľným a živým turistickým regiónom počas celého roka.

OOCR Región Banská Štiavnica

Banská Štiavnica spomedzi 141. miest

na 35. mieste

INEKO: Samosprávam kleslo zadlženie, no zároveň sa zhoršilo ich priebežné hospodárenie. Vo výsledku finančné zdravie miest stagnuje, pri samosprávnych krajoch sa dokonca mierne zhoršilo.

Priemerné zadlženie miest dosiahlo najnižšiu hodnotu, odkedy INEKO zbiera údaje (od roku 2009), naopak, zlou správou je, že prebytky na bežných účtoch boli tretie najnižšie (od roku 2006). Znamená to, že mestám ostáva stále menší priestor na investície. Župsa týkajú rovnaké zistenia, no navyše s ešte výraznejším zhoršením hospodárenia.

Mestá: Finančné zdravie

Priemerné skóre finančného zdravia za všetkých 141 miest na Slovensku dosiahlo hodnotu 4,26 z maximálnych 6,00, čo je o 0,01 bodu viac ako rok predtým. Keďže sa finančné zdravie miest zmenilo iba mierne, zaujímavé sú najmä protichodné javy, ku ktorým prišlo – pozitívny: pokles zadlženia a negatívny: zhoršenie bilancie bežného účtu. Celkovo platí, že mestá boli na vrchole svojho finančného zdravia počas rokov 2017 až 2020 a aktuálne skóre je približne 0,15 až 0,20 bodu pod hodnotením z uvedeného obdobia.

Spomedzi všetkých miest v SR získalo celkovo 33 miest hodnotenie *„výborné finančné zdravie“* (skóre nad 5 bodov). To je mierne zhoršenie oproti roku 2023, keď sa takýmto hodnotením mohlo pochváliť 38 miest. Samospráva mesta Banská Štiavnica sa v hodnotení finančného zdravia spomedzi všetkých miest umiestnila na 35. mieste s výborným finančným hodnotením.

Zdroj: INEKO- Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy

ŠN

Umelecký workshop Vlnoobjekt

priniesol nové diela do galérie v Arboréte Kysihýbel

Exteriérová galéria moderného sochárskeho umenia sa opäť rozrástla. Štvrtý ročník workshopu VLNOOBJEKT priniesol nové diela, ktoré obohatili galériu v Arboréte Kysihýbel. Nachádza sa v nej už viac ako 20 umeleckých diel od slovenských aj zahraničných umelcov.

Socha A. Šoku v Arboréte Kysihýbel FOTO ARCHÍV OOCR RBŠ

V historickom prostredí Arboréta Kysihýbel v Banskej Štiavnici sa uskutočnilo slávnostné ukončenie 4. ročníka umeleckého workshopu VLNOOBJEKT, ktorého výsledkom je rozšírenie Exteriérovej galérie moderného sochárskeho umenia o nové diela súčasných slovenských a českých autorov.

VLNOOBJEKT je umelecký workshop so zameraním na súčasnú sochu, objekt, maľbu a intermediálne presahy. Projekt každoročne spája umelcov, ktorí počas dvojtýždňového rezidenčného pobytu v prírodnom prostredí Arboréta Kysihýbel tvoria na vopred stanovenú tému. Vzniknuté diela sa stávajú súčasťou trvalej expozície exteriérovej galérie, ktorá je voľne prístupná verejnosti počas otváracích hodín arboréta.

Témou tohtoročného ročníka bolo *„Tu a teraz“*, reflektujúc výzvy súčasného sveta – zahltenie podnetmi, deformáciu faktov, obavy z budúcnosti, ale aj potrebu konať okamžite, lokálne, šetrne a empaticky. Umelci pristúpili k téme slobodne a autenticky, pričom výsledné diela ponúkajú návštevníkom možnosť hlbokej reflexie v spojení s prírodným prostredím.

„V roku 2025 pokračujeme v budovaní exteriérovej galérie v Arboréte Kysihýbel. Tento rok sme ju rozšírili nielen o nové sochárske, ale aj maliarske diela, ktoré sú inštalované v presklenej budove arboréta a sprístupnené verejnosti. V arboréte pribudli ďalšie nadživotné drevené sochy a jednu z nich sme umiestnili aj na verejných miestach v meste ako umelecké pútače,“ uviedol Ľudovít Kaník, podpredseda predstavenstva OOCR Región Banská Štiavnica.

Tohtoročného workshopu sa zúčastnilo 12 umelcov – sochári, maliari a jedna intermediálna autorka: Richard Aradský, Peter Bárta, Marek Galbavý, Juraj Ďuriš, Šimon Chyla, Magdaléna Masárová, Filip Sabol, Ľubomíra Chylová Sekerášová, Ivan Slovenčák, Jozef Suchoža, Martina Šottová a Andrej Šoka. Kurátorkou podujatia bola Marianna Brinzová.

„VLNOOBJEKT pracuje s princípmi site-specific, in situ a land art tvorby a otvára environmentálno-spoločenské témy, ktoré sú dnes mimoriadne aktuálne. Umelci ich interpretujú slobodne, v priamom kontakte s prírodou, čo vytvára silné vizuálne i emocionálne prepojenie,“ doplnil výtvarník a spoluorganizátor Andrej Šoka.

Workshop a Exteriérová galéria sa mohli realizovať vďaka sponzorskej podpore Národného lesníckeho centra ako správcu priestorov arboréta. Ďalšími partnermi projektu boli Hotel Grand Matej, ktorý poskytol ubytovanie umelcom počas workshopu. V galérii J. Bindera boli dočasne vystavené vzniknuté diela, ateliér VIKI / Galéria AVE poskytli maliarske pomôcky pre umelcov.

Vďaka partnerom a spoločnostiam mOdify.works., Comex, drevo- dizajn PISCH a artstudio soka sa doplnila webová stránka, vyrobili a inštalovali sa popisné tabule a QR kódmi k všetkým novým dielam.

Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Banská Štiavnica financovala projekt Exteriérovej galérie moderného sochárskeho umenia sumou 13 500 € prostredníctvom členského príspevku Rozvojovej agentúry BBSK v oblastnej organizácii cestovného ruchu Región Banská Štiavnica. Samotná oblastná organizácia cestovného ruchu podporila projekt sumou 1 500 €. Štvrtý ročník sochárskeho a maliarskeho workshopu VLNOOBJEKT tento rok finančne podporil aj Fond na podporu umenia sumou 14 000 € a Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR v sume 3 000 € cez dotačnú schému oblastných organizácii cestovného ruchu.

„Je skvelé, že Rozvojová agentúra BBSK mohla prispieť k vzniku a rozširovaniu galérie moderného sochárskeho a maliarskeho umenia v Kysihýbli, a to už tretíkrát. Samotné arborétum je zážitkom a umiestnené umelecké diela dodávajú miestu výnimočnú atmosféru, ktorú verím, ocení mnoho návštevníkov“ - Janka Pálková, riaditeľka Rozvojovej agentúry BBSK.

Ján Beljak, podpredseda BBSK pre regionálny rozvoj doplnil: *„vítame každý projekt, ktorý poukazuje na to, že nielen historické centrum Banskej Štiavnice je skvost a má byť v hľadáčiku návštevníkov. Dovolím si tvrdiť, že okolie dokáže ponúknuť množstvo atraktívnych miest, ktoré sa oplatí navštíviť alebo si kvôli nim predĺžiť pobyt v Banskej Štiavnici.“*

Exteriérová galéria moderného sochárskeho umenia v Arboréte Kysihýbel dnes zahŕňa viac ako 20 monumentálnych drevených objektov a maliarskych diel, ktoré sú prístupné verejnosti počas letnej sezóny od stredy do nedele v čase od 10.00 do 17.00 h, v ostatnom období na základe telefonickej objednávky.

Tím OOCR Región Banská Štiavnica

kam v BŠ a okolí ?

6.11. S Hviezdoslavom do lavíc. 4. ročník umelecko - vzdelávacieho podujatia. SZŠ Guliver, A. Trúchleho -Sytnianskeho 4, BŠ, 10.00 h

7. - 8.11. Zachraňujeme jarky štiavnických tajchov 7. Dobrovoľnícka brigáda. Krížna 1, v blízkosti Počúvadlianskeho jazera, 9.00 h

7. - 8.11. Štiavnická vínna špacírka. Vinocentrum, Kammerhofská 2, BŠ, 12.00 h

7.11. Haiku nadnes. Uvedenie knihy Andrey Kočalkovej a vernisáž výstavy Kataríny Fremalovej. Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 18.00 h

Najkrajšia dovolenková fotografia. Vernisáž výstavy amatérskej fotografie. Galéria J. Kollára, Nám. sv. Trojice 8, BŠ, 17.00 h

13. – 16. 11. ASHTANGA yoga camp. Ubytovanie Aura, Staromestská 8, BŠ, 14.00 h

15.11. Medicinálne huby- vedomosti, prax a bylinkárska cesta. D. Licharda 5, BŠ, 8.00 -16.00 h

Sobota s remeslom. Výroba betlehemských figúrok, pohyblivých hračiek i plstených ozdôb. Kammerhof – dielnička, Kammerhofská 2, BŠ, 9.30 – 15.30 h

Noc divadiel s divadlom Concordia. Premiéra rozprávky Múdra Zuzka a blázni, prednáška o Pavlovi Dobšinskom a výstava bábok a fotografií 10 rokov Concordie. Divadlo Concordia, J. Palárika 4, BŠ, 15.00 h

19.11. Indodiesel na ceste s Marekom Slobodníkom. Kino Akademik, Nám. sv. Trojice 1, BŠ, 19.00 h

1.-30.11. (utorok – sobota). **Komentované prehliadky.** Kammerhof, Kammehofská 2, BŠ, 16.00 h

1. -29.11. (streda – nedeľa). **Fáranie do banského podzemia.** J.K. Hella 12, BŠ, 9.00, 12.00. 15.00 h

1.-30.11. (streda – sobota). **125 rokov múzejníctva.** Starý zámok, Starozámocká 11, BŠ, 9.00 – 17.00 h

Zmena programu vyhradená!

OOCR Región Banská Štiavnica

Oznam

Informačné centrum mesta Banská Štiavnica, Nám. sv. Trojice 1.

Otvorené: po-so: 8.00 – 16.00 h
ne: zatvorené

Kontakt: 045/6949653, ic@banskastiavnica.sk

IC BŠ

farské okienko

Ministerstvo kultúry SR v tomto roku podporilo z programu Obnovme si svoj dom 2 z našich podaných projektov.

Po dlhých rokoch sa obnovy dočká hlavný oltár v Kostole sv. Kataríny vďaka podporenému projektu č. MK-3776/2025-434 sumou 40 000 €. Tento barokový oltár vytvoril v roku 1727 Michal A. Räsner. Jeho momentálny stav je havarijný - oltár má narušenú statiku, najmä pričinením aktívneho drevokazného hmyzu. Po nedávnom reštaurátorskom výskume preto pristupujeme k prvej etape reštaurovania tohto oltárneho celku, pričom realizácia bude vzhľadom k veľkému rozsahu rozdelená na niekoľko etáp. Prvá etapa začala demontážou sôch, obrazov a uvoľnených častí oltára. V zadnej časti oltára sa vytvorila nová drevená nosná konštrukcia, ktorá spevnila a staticky zabezpečila celú architektúru oltára. Následne sa pristúpilo k očisteniu povrchových vrstiev drevnej hmoty zadnej časti oltára a k napúšťaniu prípravkom na jeho spevnenie a sanovanie. Zároveň sa počas prác vytvára aj reštaurátorská dokumentácia nových objavov a vykonaných prác. V ďalších rokoch by sme v závislosti od finančných možností pokračovali prednou stranou oltára. Po jeho očistení a spevnení sa navráti pôvodná farebnosť a vzhľad z 18. storočia.

Ďalším začínajúcim dlhodobým projektom je oprava organu a empory vo farskom Kostole Nanebovzatia Panny Márie. Projekt č. MK-3757/2025-434 bol podporený sumou 10 000 €. Vďaka tomu sa pracuje na reštaurátorských výskumoch drevených polychrómovaných častí organu, empory a samotného hudobného nástroja. Zároveň sa vypracuje aj statický posudok empory, nakoľko je poklesnutá a napadnutá drevokazným hmyzom. Po organologickom výskume je to ďalší krok k cieľu celkovej opravy a plnohodnotnému sfunkčneniu tohoto hudobného nástroja. Na základe výskumov sa pripraví plán priorít v tomto projekte do ďalších rokov. Za podporu týchto projektov sme veľmi vďační!

Michal Babiak

Nový náučný chodník
v Banskej Štiavnici

V uplynulých dňoch bol v Banskej Štiavnici – miestna časť Jergištôlňa otvorený nový náučný chodník – NCH Jergištôlňa.

Vedie k pamätným kameňom, osadeným pri 150. a 200. výročí vzniku vysokoškolského lesníckeho vzdelávania. Banská a lesnícka akadémia – jedna z najvýznamnejších inštitúcií v dejinách slovenského lesníctva a školstva bola zriadená na základe návrhu Dvorskej komory vo Viedni. Dvorská komora predložila 14. decembra 1807 panovníkovi návrh na vymenovanie Dr. Henricha Davida Wilckensa za prvého profesora Lesníckeho odboru, teoretickej a praktickej lesníckej výučby u nás. Po svojom menovaní za profesora, prvú prednášku z lesníctva na Lesníckej katedre predniesol Dr. Wilckens dňa 12. februára 1809 v deň narodenín panovníka cisára Františka I. Tento deň sa považuje za medzník a počiatok v histórii odborného vysokého lesníckeho školstva v Uhorsku....

Týmto by sme chceli pozvať všetkých vyznávačov krátkej turistiky spojenej s poznávaním histórie k návšteve týchto miest. Projekt vznikol v spolupráci Mestských lesov Banská Štiavnica, spol. s r.o. a Strednej odbornej školy lesníckej v Banskej Štiavnici. Odborné texty a archívne fotografie poskytol Ing. Viliam Stockmann, CSc. Chodník má približne 2 kilometre a začína sa pri Kostole sv. Juraja na Jergištôlni, vedie miestnymi komunikáciami až k miestu, kde boli v rokoch 1957 a 2007 inštalované pamätné kamene s vytesanými nápismi: *„150. výročie založenia lesníckeho vysokého školstva na Slovensku 1807 – 1957“* a *„200.výročie založenia vysokého lesníckeho školstva prvého na svete, 30.august 1807 – 30.august 2007. Vďační milovníci lesov.“*

Na trase sa nachádza niekoľko informačných panelov, ktoré návštevníkov oboznámia s históriou lesníckeho vzdelávania, ako aj s významnými osobnosťami spätými s históriou lesníckeho školstva. Chodník je voľne prístupný pre širokú verejnosť a svojou nenáročnosťou je vhodný aj pre rodiny s deťmi.

Samotné pamätné miesto bolo doplnené o novú informačnú tabuľu a oddychové sedenie, ktoré vytvára priestor na krátke zastavenie sa a zamyslenie nad históriou i významom lesníckeho povolania.

Nový náučný chodník je ďalším krokom k zachovaniu a prezentácii bohatej lesníckej tradície Banskej Štiavnice, ktorá má dodnes celosvetový ohlas.

Ing. Miroslava Orolinová,
Mestské lesy
Banská Štiavnica, spol. s r.o.

Okresné kolo, súťaž a Applause

OK vo volejbale študentiek SŠ.

Gratulujeme: ***1.miesto:*** Gymnázium A. Kmeťa, ***2.miesto:*** Spojená škola Samuela Mikovíniho, ***3.miesto:*** SOŠ, ďakujeme našim rozhodcom Mgr. M. Prokeinovi a Mgr. A. Palášthymu. Víťazkám držíme palce v KK v Detve.

Naša tanečná skupina Applause v mesiaci október absolvovala štyri tanečné vystúpenia: Benefičný koncert SČK, otvorenie telocvične vo Sv. Antone, Mesiac úcty k starším pod záštitou p. primátorky a vystúpenie pre Domov Márie. Verím, že každá veková kategória si v našich tancoch našla potešenie a radosť pod vedením našej šikovnej Viktórie Sýkorovej a našich šikovných tanečníkov.

Súťaž - vybíjaná najmladších žiakov.

V novej telocvični v ZŠ vo Sv. Antone nás privítal p. starosta, okresného kola sa zúčastnilo 5 ZŠ, atmosféra a športová bojovnosť bola neuveriteľná. Reprezentovať v KK nás bude SZŠ Guliver, gratulujeme, ***2.miesto:*** ZŠ Jozefa Horáka, ***3.miesto:*** Katolícka spojená škola sv. Františka Assiského v Banskej Štiavnici, ďakujeme za super športový výkon aj ZŠ s MŠ Š. Bane a ZŠ s MŠ Sv. Anton. Veľké poďakovanie patrí hlavnému rozhodcovi PaedDr. R. Šálymu, p. učiteľom - PaedDr. R. Petrovi, Mgr. P. Blahovi, Mgr. M. Maslenovi, Mgr. K. Lulákovej, ďakujeme aj p. riaditeľovi ZŠ s MŠ Sv. Anton za ústretovosť. Deti, boli ste fantastické.

Študenti SŠ vo futsale FOTO ARCHÍV CVČ BŠ

Futsal študentov SŠ, zúčastnených 5 SŠ.

Gratulujeme: ***1.miesto:*** SOŠ lesnícka Akademická ul., ***2.miesto:*** Katolícka spojená škola, ***3.miesto:*** Spojená škola Samuela Mikovíniho, ďakujeme za účasť: Gymnáziu A. Kmeťa, SOŠ lesníckej, Kolpašska ul. Ďakujeme našim rozhodcom, našim stáliciam - p. I. Beňovi a p. V. Prokajovi. Víťazovi držíme palce v KK. Blahoželáme!

CVČ BŠ

Trotuar Cafe & Bar a Resla Residence

so zimnou ponukou

S prichádzajúcim sychravým a zimným obdobím sa prevádzkovatelia ubytovacích a gastronomických zariadení v našom meste pripravujú na ukončenie roka.

Medzi známe prevádzky patrí aj kaviareň Trotuar Cafe & Bar a ubytovanie Resla Residence. O plánoch na zimu sme sa rozprávali s ich prevádzkovateľom a členom OZ Štiavnica BS, PhDr. Dávidom Ivanom, MBA.

Po úspešnej jesennej verzii festivalu Štiavnická pivná cesta, prichádza chladné zimné obdobie, čím by si chcel návštevníkov prilákať?

„Po úspešnej jesennej Štiavnickej pivnej ceste sa s príchodom zimy snažíme ľudí prilákať aj do interiérov, kde im chceme ponúknuť ďalší kultúrny zážitok. Pozvali sme k nám nové výnimočné divadelné predstavenie Kanál v podaní známeho zoskupenia divadla Art of Part, v ktorom účinkujú obľúbení herci ako Števo Martinovič, Karin Haydu, Roman Pomajbo a Oľga Belešová. Ide o ich vlastnú autorskú hru z prostredia televízneho kanála – svieži, inteligentnú komédiu plnú nadhľadu a satiry. Premiéra tohto predstavenia sa uskutoční koncom novembra a hneď po nej zavítajú práve do Banskej Štiavnice, kde vystúpia 14. decembra 2025 o 18.00 h v kultúrnom centre. Nenechajte si ujsť príležitosť byť medzi prvými, ktorí sa pobavia na tejto novej komédii – Štiavnica ju totiž uvidí hneď po premiére! Vstupenky sú už dostupné v predpredaji na stránke predpredaj.sk."

Čo plánuješ počas adventného obdobia (Mikuláš, Vianoce a Silvester), budú tento rok aj *„Štiavnické vianočné trhy"*, v akej podobe?

„Áno, aj tento rok sa v spolupráci s OOCR, mestom Banská Štiavnica a aj naším občianskym združením Štiavnica BS uskutočnia Štiavnické vianočné trhy. Po úspešnom minuloročnom koncepte Vianočnej uličky na Trotuári sa trhy opäť vrátia práve sem – do srdca mesta. Odštartujeme ich 5. decembra a konať sa budú počas každého decembrového víkendu vrátane sviatočných dní.

Súčasťou trhov bude aj Vianočná záhrada, kde sa každý víkend uskutoční koncert alebo vianočný tematický program. Napríklad 6. decembra na Mikuláša sa návštevníci môžu tešiť na koncert Martina Gyimesiho – Mikuláš s Karolom Duchoňom, kde zaznejú najznámejšie hity tejto legendy. Na Štefana, 26. decembra, sa o pravú sviatočnú náladu postará Kmeťo Band a Igor Kmeťo starší, ktorí rozprúdia tradičný štefanský bašavel. Vstupenky na tieto dve podujatia sú dostupné na stránke www.trotuar-cafe.sk, ostatný program vo Vianočnej záhrade bude bezplatný a zverejníme ho čoskoro.

Na trhoch nebudú chýbať remeselné stánky či obľúbené dobroty – varené víno, punč, pečené gaštany, lokše, kapustnica či poplamúchy. Tento rok navyše prinesú aj charitatívny rozmer – budeme variť charitatívnu kapustnicu, z ktorej výťažok poputuje tým, ktorí to najviac potrebujú, napríklad na detskú onkológiu v Banskej Bystrici, alebo aj do Špeciálnej základnej školy v Banskej Štiavnici."

Aké máš plány a vízie do Nového roku? Prezraď nám viac.

„Do nového roka vstupujeme s množstvom plánov a energie. Tradične pripravujeme Otvorenie leta na Resle, ktoré sa už stalo jedným z tradičných obľúbených podujatí v Štiavnici. V roku 2026 bude naozaj výnimočné – 19. júna o 18.00 h na záhrade Resla Residence privítame Daru Rolins. Záujem bol obrovský, vstupenky sa vypredali v priebehu jediného dňa, a preto sme museli meniť dispozíciu koncertu, aby sme mohli navýšiť kapacitu a umožniť účasť viacerým fanúšikom.

Okrem toho sa určite uskutoční aj jarná Štiavnická pivná cesta, na ktorej sa naposledy zúčastnilo viac než 500 ľudí. A to zďaleka nie je všetko – pripravujeme aj ďalšie kultúrne podujatia, ktoré zatiaľ nechceme prezrádzať, ale môžem sľúbiť, že budú skvelé!"

Za rozhovor poďakoval

Michal Kríž

Súťaž s Trotkom

Milí čitatelia ŠN!

Opäť sme pre Vás pripravili zaujímavú súťaž o vstupenky na divadelné predstavenie *„Kanál"* Divadla Art of Part, ktoré sa uskutoční 14. decembra 2025 o 18.00 h v kultúrnom centre. Vašou úlohou bude správne odpovedať na súťažnú otázku a budete zaradení do zlosovania.

Súťažná otázka:

Kto otvorí leto 2026 na Resle?

Kupón

Správna odpoveď:

Meno a priezvisko:

Kontakt:

Správne odpovede spolu s kupónom nám posielajte do redakcie v termíne **do 30.11.** Šťastných výhercov vstupeniek uverejníme v ŠN č.22/2025 4.12.

Prajeme Vám veľa šťastia!

Vaša red. ŠN

myšlienka dňa

„Naša pamiatka bude žiť vtedy, ak sme si ju zaslúžili svojím životom."

Secundus Maior Gaius Plinius

Litica na Gymnáziu Andreja Kmeťa

Objav silu slova, hlasu a emócie. To bol jeden z hlavným cieľov workshopu v rámci projektu Litica.

Litica je imaginárna literárna kutica, ktorá ponúka mladým ľuďom osobnostný rozvoj v oblasti komunikácie, rétoriky a umeleckého prednesu. Vo štvrtok 16. októbra 2025 zažilo 18 žiakov Gymnázia Andreja Kmeťa v Banskej Štiavnici tento workshop pod vedením skúsenej lektorky Mgr. art. Kataríny Mišíkovej Hitzingerovej, ArtD., ktorá študovala na Akadémii umení v Banskej Bystrici, tvorí divadlá poézie a je dlhoročnou porotkyňou na recitačných súťažiach.

Ako si správne vybrať text na interpretáciu? Ako sa pri interpretácii oblieť? Je vhodná rekvizita? Ako vytvoriť vtip v texte? Žiaci sa dozvedeli odpovede nielen na tieto otázky, ale okrem iného aj to, že veľmi dôležité sú dychové, artikulačné a jazykové cvičenia. Môžu byť prostriedkom, ako sa zbaviť trémy a uvoľniť svalstvo tváre. Nezabudlo sa ani na reč tela, ktorá môže prezradiť omnoho viac, než si myslíme. Nie všetci účastníci workshopu, na ktorom sa podieľalo Pohronské osvetové stredisko v Žiari nad Hronom, sa v budúcnosti plánujú venovať umeleckému prednesu, no ako som sa neskôr dozvedel, tento kurz bol pre nich veľkým prínosom. Strach, tréma, neistota, to všetko sa dá prekonať, ak vieš, ako na to. Zvoliť si správne slová v správny čas a povedať ich správnym spôsobom je v dnešnej dobe veľmi dôležité.

Mgr. Marek Žilík

Literárna kutica pre študentov GAK s lektorkou FOTO ARCHÍV GAK

Michaela Šuranská

– Väčšie a menšie úlomky
Trvanie výstavy:
24. 10. – 6. 12.2025
Miesto: Galéria Jula Bindera, Nám. sv. Trojice 21, Banská Štiavnica
Kurátorka, text:
Marianna Brinzová
Otváracie hodiny:
piatok-nedeľa: 13.00–18.00 h,
nedeľa: 13.00–17.00 h
Výstava zahŕňa veľkoformátové maľby, *„maľbo-objekty"* a drobné inštalácie, v ktorých sa spája záujem o akúsi autorskú subjektívnu archeológiu a rozfragmentovaný záznam rôznych prostredí a časových horizontov. Michaela Šuranská sa dlhodobo zaoberá rozšírenými polohami maľby – jej presahmi v kontexte krajiny ako časovo-kultúrnej pamäte a referencie. Viacvrstvovo vymedzené pole skúma z výtvarného, teoretického, archeologického, antropologického, sociálneho i filozofického pohľadu. Odvoláva sa pritom na pojem *„taskscape"* pripisovaný antropológovi Timovi Ingoldovi, ktorý hovorí o krajine ako prostredí činností formovaných ľudskou aktivitou. Krajinu prirovnáva k skutočnosti, ktorú prežívame prostredníctvom našich každodenných aktivít stelesňujúcich sociálne predstavy do konkrétnych situácií a hmôt.
Michaela Šuranská (1993) je vizuálna umelkyňa, ktorá sa primárne venuje médiu maľby, ale aj presahom do objektu, inštalácie a videa. Je absolventkou doktorandského štúdia na Fakulte výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici, kde pôsobila v Ateliéri maľby pod vedením Jána Triašku (2023). V Ateliéri STARTUP absolvovala tiež magisterské štúdium (2018). V roku 2023 bola finalistkou súťaže Maľba – Cena Nadácie VÚB za maliarske dielo pre mladých umelcov, kde získala 2. miesto. V roku 2022 sa stala finalistkou medzinárodnej súťaže STRABAG Artaward International.

Tím GJB

citát

„Úsmev je najhlbšou pamiatkou pre tvoje srdce."

Marian Szulowski

Ako si žijeme v DSS Margarétka,
aké sociálne služby ponúkame našim prijímateľom

Dokážeme, že dobro existuje.

Klienti DSS Margarétka FOTO ARCHÍV AUTORA

Na začiatok môjho článku Vám musím napísať, že ambulantné sociálne služby umožňujú zdravotne znevýhodneným deťom a mladým ľuďom rozvíjať sa v prirodzenom prostredí, zachovať si rodinné väzby a získať potrebnú podporu bez nutnosti inštitucionalizácie /rozumej ústavom/. Ich dostupnosť je kľúčová. Na Slovensku navštevuje tieto zariadenia asi 2500 detí, mladých ľudí a seniorov.
Tento rok 2025 bol pre Margarétku prelomový, ale myslíme si, že aj z časti úspešný. V januári 2025 sme zaregistrovali novú sociálnu službu Domov sociálnych služieb Margarétka v spolupráci s Banskobystrickým samosprávnym krajom. Týmto dňom bola sociálna služba denný stacionár vymazaná z registra poskytovateľov. Štatutár je Koťo Ján a osoba zodpovedná za kvalitu poskytovanej služby Mgr. Mikuláš Pál. Finančný príspevok na prevádzku dostávame z Banskobystrického samosprávneho kraja na každého prijímateľa rovnakou sumou. Mzdy a odvody máme financované z MPSVaR. DSS ponúka svoje služby v pracovné dni od 6.45 do 16.30 h, podľa požiadaviek rodičov, ktorí pracujú. Prijímateľ sociálnej služby môže byť v zariadení maximálne 8 hodín denne.
Naše denné aktivity okrem sociálnej rehabilitácie sú hlavne vzdelávanie, pretože máme prijímateľov sociálnej služby aj školopovinné deti. Ďalšou prioritou pre dospelých prijímateľov je podpora pracovných zručností. Rekvizity na divadlo, letáky, sviečky, výrobky z dreva , šitie a práca na šijacom stroji, pečenie a varenie, to všetko môžeme robiť v Margarétke. Okrem vzdelávania máme hudobnú dielňu, kde sa učíme texty piesní, precvičujeme hlasivky, terapiu vykonávame buď aktívnou formou (hra na nástroje, spev), alebo pasívnou formou (počúvanie hudby).
Do zariadenia prichádza mesačne fyzioterapeut a učí zamestnancov, tak, aby sme mohli aj individuálne cielene cvičiť s prijímateľmi sociálnej služby v priebehu celého mesiaca a naučili ich zdravé vzorce pohybu. Fyzioterapia je kľúčovou súčasťou liečby a prevencie pohybových problémov pri poruchách pohybového aparátu. Na zlepšenie fyzického a duševného zdravia, redukciu stresu a úzkosti pomáhajú masáže čiastočné alebo celotelové, ktoré prevádza kolega s masérskym kurzom.
Od 1.10. sme zamestnali liečebného pedagóga, ktorý pomáha ŤZP prijímateľom sociálnej služby formou bazálnej stimulácie. Je to pedagogicko-ošetrovateľský koncept, ktorý zlepšuje vnímanie, komunikáciu a orientáciu prijímateľov.
V DSS máme 90% odborných zamestnancov, ktorí veľmi dobre chápu a poznajú potreby prijímateľov sociálnej služby a plne sa im venujú 8 hodín denne. Inštruktorky sociálnej rehabilitácie, opatrovateľky, pracovníka na podporu pracovných zručností, maséra, liečebného pedagóga a pedagogického zamestnanca, toto sú všetko zamestnanci, ktorí sa snažia vrátiť prijímateľov sociálnej služby do psychickej a fyzickej pohody. Na základe 448/2008 Z.z. o sociálnych službách na 3 prijímateľov sociálnej služby pripadá jeden pracovník na plný pracovný úväzok. V zariadení máme stabilných zamestnancov, pretože častá výmena by nepriaznivo vplývala na psychický stav prijímateľov sociálnej služby.
Ochotnícke divadlo Margarétka pre ľudí so zdravotným znevýhodnením v Banskej Štiavnici začína v júni 2024 svoju umeleckú činnosť pod novým názvom *„Divadlo Charlieho Chaplina"*. Divadelné predstavenie *„Tulák Chaplin"* bolo jedno z našich najúspešnejších prestavení v roku 2019. Na motto nášho divadla nás nasmeroval sám Chaplin svojim výrokom: *„Ak sa usmejete, zistíte, že život stojí za to"*. Pod taktovkou režisérky aj scenáristky p. Lívie Bublíkovej a scénickej výtvarníčky p. Zlatice Kopnickej v spolupráci so zamestnancami a vedením DSS Margarétka, vznikli od r. 2018 tieto neobyčajné predstavenia hlavne vďaka účinkovaniu hercov:
1. Pinocchio – rok 2018
2. Tulák Chaplin – apríl 2019
3. Pippi Dlhá Pančucha – november 2019
4. Relácia Psia duša – júl 2020
5. Štiavnická Perinbaba – november 2021
6. Orlie Pierko – jún 2022
7. Cestu znám jen já ...(K. Gott) – december 2022
8. Cesta okolo sveta – december 2023
9. Návrat Charlieho Chaplina – december 2024
10. Mrázik – december 2025

V meste by bolo veľmi nutné zriadiť sociálnu službu Podporované bývanie, ktorá je zameraná na riešenie životných situácií a udržanie stáleho a moderného bývania pre zdravotne a mentálne znevýhodnených občanov, o ktorých sa rodina nedokáže starať, či už vzhľadom na vysoký vek, alebo z iných dôvodov.
Snažíme sa verejnosti ukázať čoho sú schopní prijímatelia sociálnej služby, ako ich pochopiť, vysvetliť a pomôcť pri niektorých pre nich nezvládnuteľných situáciách. Máme všetci z toho dobrý pocit a uvedomujeme si, aké je v živote dôležité zdravie a možnosť pomôcť odkázaným ľuďom. Margarétka je aj Vaša a akýkoľvek záujem aj z Vašej strany, či už návšteva alebo akákoľvek pomoc je pre nás nesmierne užitočná.
Ešte by som mohla veľa napísať o rozmanitých aktivitách, výletoch, ale najviac chcem povedať jedno veľké ĎAKUJEM mojim kolegom, prijímateľom sociálnej služby, rodičom a všetkým podporovateľom najmä za to , že dokazujete, že dobro ešte existuje.

Koťová Helena,
vedúca DSS Margarétka

Týždeň vedy a techniky 2025

v Slovenskom banskom múzeu: Život s umelou inteligenciou

Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici sa aj tento rok zapája do Týždňa vedy a techniky na Slovensku (TVT), ktorý organizuje Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR.

Cieľom podujatia je priniesť vedu a techniku bližšie k širokej verejnosti prostredníctvom workshopov, prednášok, výstav, diskusií a festivalov po celom Slovensku.

V rámci 22. ročníka s témou ***„Život s umelou inteligenciou“*** Slovenské banské múzeum pripravilo program pre žiakov základných, a študentov stredných škôl, ktorí si chcú vyskúšať, ako sa môže umelá inteligencia uplatniť v múzeu a vo vzdelávaní. Program sa uskutoční **od 10. do 14. novembra 2025 v Enviroučebni v Kammerhofe** (Kammerhofská 2), **od 9.00 do 12.00**, s možnosťou vstupu každú hodinu.

Pre koho je program určený:

Žiaci 7. – 9. ročníka základných škôl
Študenti stredných škôl
Vstupné: 1 €

Čo vás čaká:

Interaktívne prezentácie o využití umelej inteligencie v múzeu.
Oživenie osobností histórie a baníctva prostredníctvom hlasov generovaných AI.
Možnosť vytvoriť vlastné slová, ktorými sa postavy prihovoria návštevníkom.
Predstavenie novej aplikácie pre návštevníkov múzea, vyvinutej s využitím AI.
Diskusia s pedagógmi a študentmi SOŠ sv. Františka Assiského v Banskej Štiavnici o možnostiach štúdia a využitia umelej inteligencie vo vzdelávaní.

Každý žiak potrebuje **mobilný telefón s pripojením na internet.** Wi-Fi nebude k dispozícii. Žiaci budú pracovať v skupinách, takže tí, ktorí nebudú mať vlastný mobil, sa pripoja k ostatným v skupine.

Program vznikol v spolupráci so SOŠ sv. Františka Assiského, partnerom múzea pri duálnom vzdelávaní a tvorbe digitálneho obsahu a prezentácie expozícií.

Rezervácie a kontakt:

infobs@muzeumbs.sk,
045/694 94 18, 0918 990 450
Tešíme sa na vašu návštevu!

Ing. Martina Kminiaková, SBM, Odbor marketingu, propagácie a environmentálnej výchovy

Žiaci SŠ Samuela Mikovíniho na cestách

Erasmus+ v Ríme

Na cestu do Ríma sme sa vydali v jeden októbrový štvrtok. 29 žiakov a pedagogický dozor: Ing. K. Vričanová, Mgr. D. Farbiaková a Ing. arch. Pavol Fabián. Leteli sme z Budapešti. Presun z letiska v Ríme na ubytovanie bol prekvapivo rýchly. Dokonca sme sa v ten deň stihli zoznámiť aj s centrom Ríma. Toto zoznámenie trvalo jedenásť kilometrov. Počas nasledujúcich dní sme túto métu zľahka prekonávali. Čo na mňa vážne zapôsobilo, bol Kostol Santa Maria degli Angeli e dei Martiri, niektoré mozaikové ranokresťanské výzdoby a podzemie Baziliky svätého Klimenta v Lateráne. Kostol Santa Maria je čarovný, bol vystavaný v antických kúpeľoch. Zato katakomby u svätého Klimenta boli presný opak. Nízke, úzke a tmavé. Dalo sa v nich ľahko stratiť. Napriek tomu zapôsobili. Okrem asi sedemnástich kostolov sme navštívili aj Panteón, Koloseum, videli Španielske schody aj Fontánu di Trevi. Oproti Koloseu sa nachádza Forum Romanum so zvyškami antických palácov s rímskym námestím. Keď už sme boli v Ríme, nemohli sme nenavštíviť Vatikán. Pre istotu sme tam boli až trikrát. Prvýkrát sme mali rozchod na námestí, druhýkrát v Bazilike svätého Petra a naposledy vo Vatikánskych múzeách. Všetko bolo veľké, všade plno národa...

Študenti SŠ SM pred Kostolom Santa Maria FOTO ARCHÍV SŠ SM BŠ

Ak by som mal opísať Rím a zvažovať život v ňom, odpoveď by už teraz bola jasná - NIE. Napriek kráse mesta si život v turisticky atraktívnych destináciách predstaviť neviem. Je to extrémne náročné. Turisti ovplyvňujú celý chod dopravy v meste. Spoje meškajú, alebo sú preplnené. Šoférovať v Ríme je vysoko intuitívne. Šoféri áut síce neprejavujú známky agresivity či nervozity, ale neustále trúbia... Čo sa týka talianskej kuchyne, je to neopísateľný zážitok. Najmä lasagne. Boli fantastické. A to tiramisu! Najväčším zážitkom pre mňa bola návšteva Vatikánu. Námestie sv. Petra. Jedno námestie. Štyria architekti, 288 stĺpov, 551 schodov a jediná Bazilika sv. Petra! Z Ríma si odnášam úžasne strávené chvíle, zážitky, zaujímavosti, suveníry a deravé topánky.

Obišli sme známe námestia, kostolíky, Vilu Mediciovcov, Španielske schody, Fontánu di Trevi. Všetky pamiatky vyzerali nádherne aj po zotmení. Na druhý deň sme *„schytali“* dopravný štrajk, a tak sme sa presúvali najmä pešo. Anjelský most, Múzeum Ara Pacis, kde sme si obzreli busty rôznych osobností, porobili množstvo fotiek a kochali sa krásnou architektúrou. Vďaka p. učiteľovi Fabiánovi nás pri každej pamiatke čakal bohatý výklad. Boli sme aj v Kapitole, kde je vystavená vlčica a množstvo krásnych sôch. Bazilika sv. Petra bola najveľkolepejšia.

K. Gondáš, N. Majerová a J. Timková, maturanti SŠ Samuela Mikovíniho

Návrat

do starých čias Banskej Štiavnice
Príbehy z Klingera – Ženy môžu ráno, muži až večer

Klinger – tajch, ktorý kedysi žil ruchom, smiechom sa po rokoch opäť stáva živým miestom. Tentoraz nie cez plavcov pretekárov, ale cez slová. Nová kniha Príbehy z Klingera – Ženy môžu ráno, muži až večer prináša nostalgický návrat do čias, keď sa celé mesto stretávalo pri vode a keď aj obyčajný deň bol ako sviatok. Autor knihy, Vladimír Bárta, vyrástol v Banskej Štiavnici. Klinger poznal ešte v časoch, keď bol centrom života mládeže, miestom, kde sa trénovalo, smialo, súťažilo aj snívalo.

„Chcel som zaznamenať atmosféru, ktorú už nie je možné prežiť.“

Táto kniha je svedectvom o tom, ako sa z miest stávajú symboly. Ako voda, ktorá kedysi spájala, dnes spája znovu prostredníctvom spomienok.

Kniha na 176 stranách ponúka nielen historické fotografie (takmer 450) a autentické texty, ale celkový obraz Klingera, ako živého miesta, ktoré sa v pamäti ľudí spája s detstvom, mladosťou, športom a spomienkami na *„zlaté časy“*. Klinger je tu predstavený nielen ako jedinečné technické dielo zapísané v zozname UNESCO, ale aj ako miesto, ktoré má svoju živú pamäť a ktoré formovalo spoločenský život viacerých generácií Štiavničanov. Publikácia je mostom medzi minulosťou a prítomnosťou, spája históriu baníctva so životom ľudí a ukazuje, že Klinger nie je len vodná nádrž, ale aj symbol Banskej Štiavnice, ktorý si dodnes uchováva atmosféru starých čias.

„Niektoré miesta sa menia, ale ich príbehy zostávajú. Klinger patrí medzi tie, ktoré sa vracajú v pamäti, v srdci.“

Vydavateľ knihy: AB ART press, s.r.o. Reprezentačný formát knihy: 210x210 mm, viazaná v tvrdej väzbe s plátnom, razbou a prebalom.

Rozsah knihy: 176 plnofarebných strán na 170g matnom kriedovom papieri

Ilustrácie a archívne fotografie v knihe: takmer 450 fotografií od autora a z osobných zbierok obyvateľov Banskej Štiavnice

Publikáciu Príbehy z Klingera – Ženy môžu ráno, muži až večer z verejných zdrojov podporil FPU.

AB ART TEAM

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že **úradné hodiny** v kancelárii na Bratskej 17 budú **iba v stredu 8.00 – 12.00 h** až do odvolania, z prevádzkových dôvodov. Informácie o činnosti alebo členstve v organizácii môžete získať na tel. č.: 0908 236 896, 0907 596 488, 0904 110 253, 0915 883 972, 0911 205 103.

Výbor ZO SZTP

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny

Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. Bez elektrickej energie budú v B. Štiavnici:

- **6.11.** v čase od 6.30 – 18.30 h. na ul.: Antolská, Budovateľská, G. Z. Laskomerského, J. A. Komenského, L. Exnára, Obchodná, Obrancov mieru, Povrazník, Špitálska, Trate mládeže.
- **20.11.** v čase od 6.30 – 18.30 h. na ul.: Belianska, Ď. Langsfelda.
- **25.-28.11., 2.12., 8.-12.12.** v čase od 7.00 – 18.30 h. na ul.: Počúvadlianske Jazero.

Ďakujeme za porozumenie!

Ing. Daniel Hropko, PhD., riaditeľ sekcie Dispečingy SSD, a.s.

Záhradkárom

Zeleninová a ovocná záhrada
je dar od Boha nám daný,
preto si ju každý záhradkár
ako oko v hlave chráni.

Kopanie v záhrade je veľká drina,
preto si ju spestríme
pohárom dobrého vína.

(úryvky z básne)

Eva Vodičková

myšlienka dňa

„Smrť nie je nešťastím pre zosnulého, ale pre pozostalých."

Epikúros ze Samu

K pripravovanej knihe

o Strednej priemyselnej škole Samuela Mikovíniho

Kolektív autorov počas ostatných týždňov intenzívne pracuje na príprave knihy o Strednej priemyselnej škole (SPŠ) Samuela Mikovíniho.

Hlavná chodba na 1. posch., rok 2005 FOTO ARCHÍV AUTORA

Vývoj stredného baníckeho školstva dokumentujú dve pamätnice - prvá vydaná v roku 1985 a druhá o desať rokov neskôr, v roku 1995. Obsahujú informácie o vzniku a vývoji baníckeho školstva v Banskej Štiavnici, charaktere študijných programov, mimoškolskej činnosti, prehľad pedagogických aj nepedagogických pracovníkov školy, a samozrejme, aj zoznam jej absolventov. Obe pamätnice boli vydané pri príležitosti 250. a 260. výročia vzniku baníckeho školstva v Banskej Štiavnici.

V roku 2025 pripravujeme vydanie knihy, ktorá nadviaže na svoje predchodkyne a bude zameraná na obdobie rokov 1995 až 2008. Rok 2008 možno považovať za významný medzník v existencii školy, keďže v tomto roku sa SPŠ Samuela Mikovíniho zlúčila so SPŠ Samuela Stankovianskeho a presťahovala sa do jej budovy. Novovzniknutá škola mala nové študijné odbory, pedagógov aj študentov. Toto obdobie jej existencie je už spracované v pamätnici vydanej v roku 2021 pri príležitosti 100. výročia stredného chemického školstva v Banskej Štiavnici.

Kniha bude prioritne venovať pozornosť obdobiu rokov 1995 – 2008. Do jej koncepcie sme zaradili aj spomienky bývalých a súčasných zamestnancov a absolventov školy, ktoré v predchádzajúcich publikáciách o škole chýbali. Súčasťou publikácie bude bohatá obrazová príloha, ilustrujúca nielen úvodnú pasáž, ale aj časť venovanú spomienkam pamätníkov. Novinkou v štruktúre pamätnice je zaradenie záverečnej prílohy v podobe reprodukcií tabiel absolventov školy. Myšlienka ich dokumentácie vznikla paralelne s tvorbou knihy. Jej výsledkom je digitalizácia tabiel a ich popis určený pre budúce - nielen výskumné - účely. Do knihy sme zaradili fotografie všetkých dostupných tabiel, ktoré boli v čase prípravy publikácie uložené v priestoroch Spojenej školy Samuela Mikovíniho v Banskej Štiavnici, v zbierke Slovenského banského múzea, ako aj tie, ktoré po uverejnení výzvy poskytli bývalí absolventi.

Kniha vzniká z iniciatívy Slovenského banského múzea, Spojenej školy Samuela Mikovíniho v Banskej Štiavnici a Banskoštiavnicko-hodrušského baníckeho spolku. Poďakovanie za podporu pri jej spracovaní a vydaní patrí v prvom rade vedeniu Spojenej školy Samuela Mikovíniho v Banskej Štiavnici, menovite jej riaditeľovi Ing. Miroslavovi Jauschovi, ktorý od začiatku myšlienku podporoval a aktívne na nej spolupracuje. Rovnako si veľmi cením pomoc jeho kolegov a kolegýň z pedagogického zboru, ako aj nepedagogických pracovníkov. Kniha by nemohla vzniknúť bez zapojenia širšieho kolektívu autorov – prispievateľov spomedzi súčasných aj bývalých zamestnancov školy. Výrazne sa na jej tvorbe, najmä pri vyhotovení a spracovaní obrazovej prílohy, podieľa kolega zo Slovenského banského múzea Lubomír Lužina. Múzeu a jeho vedeniu patrí poďakovanie za podporu realizácie tohto projektu a za poskytnutie materiálov. Na vzniku publikácie sa aktívne podieľali aj bývalí absolventi školy. Vďaka ich spomienkam, postrehom a poskytnutým materiálom, ktoré sa zaslúžili o to, že na *„našu SPŠ-ku"* sa nezabudne. Lebo my všetci na ňu zabudnúť nechceme.

Spomedzi zamestnancov sa svojimi spomienkami alebo spoluprácou do prípravy knihy zapojili: Ing. Miroslav Jausch; Ing. arch. Pavel Fabian; Ing. Pavol Štubňa; Mgr. Tatiana Protopopová; Ing. Julien Siládi; Ing. Viliam Fleischhacker; Ing. Mária Richterová; Mgr. Pavel Lenárt; RNDr. Mária Gubrianska; PhDr. Marta Ivaničová; Mgr. Jozef Schingler; Jozef Blaho; Mgr. Mária Petrová; Ing. Vladimír Protopopov; Helena Dianová; PhDr. Dana Bartošová; PaedDr. Mgr. Vladimír Siládi, PhD.; Ing. Ján Sedilek; Ing. Vladimír Kováč a Ing. Daniela Sokolovičová.

Za absolventov si zaspomínali: Jozef Osvald; prof. Ing. Ján Boroška, CSc.; Ing. Jozef Sauer; Anton Greguss alias Rošťok; Zoltán Vén; RNDr. Jozef Jánoš; Ľubomíra Kováčová, rodená Hraníková (zozbierala spomienky študentov triedy 4.HA, maturantov z roku 1977); Karol Kadlubek; Ing. Juraj Tomášik; Ing. Juraj Kalina; absolventi triedy 4.BA z roku 1982, ktorí poskytli kroniku triedy; Ing. Ivan Karsten; Mgr. Kamila Tóthová, rodená Ivaničová; PhDr. Daniel Harvan, PhD.; Mgr. Alexandra Bóková, rodená Nikolajová; Andrea Kučerová, rodená Pastuchová; Marianna Knotková, rodená Kutnerová; Mária Hlavatá, rodená Ivancová; Mgr. Henrieta Godová; Marek Harviš; Michal Fojtík; Mgr. Jakub Valach; Mgr. Ivana Kubalová, rodená Tomčíková; Mgr. Monika Luptáková, rodená Kaššová; žiaci 4.T - absolventi SPŠ Samuela Mikovíniho v Banskej Štiavnici z roku 2006, ktorí poskytli kroniku triedy; Monika Fridrichová; Ing. Ivana Bartošová, rodená Tenkelová; Martin Ruman; Mgr. art. Katarína Uhrínová; Barbara Young, rodená Krippnerová a Kristína Steklá, rodená Šimová.

Fotografie a rôzne iné predmety do publikácie, ako aj do archívu/zbierky Slovenského banského múzea poskytli: Ing. Miroslav Jausch; Ing. Daniela Sokolovičová; Helena Dianová; RNDr. Mária Gubrianska; Ing. Viliam Fleischhacker; Ing. Mária Richterová; Ing. arch. Pavel Fabian; Zoltán Vén; PhDr. Daniel Harvan, PhD.; Mgr. Alexandra Bóková; Imrich Vegh; Ing. Juraj Kalina; Ing. Branislav Konečný; Zdenko Tomo; Alžbeta Pivková a Mgr. Michal Hrčka, PhD.

Naším spoločným cieľom je pripraviť knihu do konca tohto roka.

Text: PhDr. Daniel Harvan, PhD.

Rezidenčné pobyty Trojica Air

Slovo má...Timea Penzes.

Slovenské literárne centrum v spolupráci s Mestom Banská Štiavnica realizujú rezidenčné pobyty Trojica Air. Tento úspešný projekt pre prekladateľov a prekladateľky slovenskej literatúry do cudzích jazykov má už svoj 6. ročník pomaly za sebou. Počas mesačného tvorivého pobytu v inšpiratívnom prostredí pracujú na preklade diel slovenských autoriek a autorov do cudzích jazykov. Výstupy vybraných autorov sú verejne prezentované formou autorských čítaní a besied. Preto Vám radi predstavujeme autorov tejto podnetnej umeleckej spolupráce. V októbri na mesačný rezidenčný pobyt nastúpila Timea Penzes (16.10.-15.11.) z Maďarska. Pracuje na preklade knihy Nepokojní spáči od Mišky Rosovej. Položili sme jej 3 otázky:

1. Ako ste sa dostali k prekladom slovenskej literatúry do maďarčiny a ktoré diela ste doteraz preložili?

T. P.: *„Keďže som sa narodila v Československu, bolo prirodzené, že som sa v škole učila slovenčinu a bola som obklopená slovenským jazykom. Výhody znalosti slovenčiny som si naplno uvedomila až v Maďarsku po ukončení strednej školy, kde som absolvovala vysokoškolské aj doktorandské štúdium. Postupne ma začali oslovovať s ponukami na preklady, tlmočenie či výučbu slovenčiny. Raz sa ma šéfredaktor časopisu Kalligram opýtal, či by som pre nich nechcela prekladať súčasnú nemeckú literatúru. Spočiatku som teda prekladala z nemčiny, keďže som študovala nemecký jazyk a práve som pobývala v Berlíne na štipendiu. Neskôr som sa venovala českej literatúre, pretože som štyri roky žila v Prahe. Občas som však prekladala aj slovenské diela – a dnes sa venujem už výlučne súčasnej slovenskej literatúre."*

2. Akému prekladu sa venujete počas pobytu Trojica Air?

T. P.: *„V súčasnosti pracujem na preklade knihy Michaely Rosovej Nepokojní spáči (názov bude pravdepodobne Nyugtalan alvók). Rosová má v mojom srdci osobitné miesto. Napísala som aj dlhšiu reflexiu o jej predchádzajúcej knihe (Tvoja izba), ktorá ma úplne fascinovala. Kniha obsahuje niekoľko príbehov – každý je o niečom inom a napísaný v inom štýle, no všetky sú veľmi kompaktné. V jednom z nich opisuje, ako sa ľudia vydávajú niekam doďaleka. Nie je však celkom jasné, kam idú a či sa tam vôbec dostanú. Myslím si, že je to výborná metafora pre cestovanie životom – či dosiahneme svoje túžby, alebo sa aspoň pohneme smerom, ktorý sme si stanovili; či dokážeme dosiahnuť svoj cieľ a čo ten cieľ vlastne je. A každý si nesie svoj „odpad" – dedičné veci, transgeneračné traumy alebo vzorce, ktoré berieme so sebou ako batoh. V inej poviedke je hrad, ktorý chce len chátrať a splynúť s prírodou, no prichádzajú nadšení dobrovoľníci a všetko obnovia, čím zabránia jeho prirodzenému rozpadu a oddialia jeho zánik. Je tu však aj príbeh, v ktorom si dospelý muž kúpi motýľa. Ďalší je snový príbeh o dievčati, ktoré si predstavuje svoje prvé rande. A napokon aj islandský milostný príbeh so zreteľnou iróniou medzi riadkami.*

Autorka na konci knihy píše esej o okolnostiach písania – o tom, ako kniha vznikala a ako sa zmenili jej priority, keď sa pre ňu stalo dôležitejšie venovať pozornosť svojmu dieťaťu než písaniu. Keď prekladám Rosovú, vždy s ňou komunikujem – mnohé mi vysvetľuje a pomáha mi. Je veľmi cenné získať pohľad na to, čo ju inšpirovalo, čo bolo v pozadí a čo tvorilo základ každého príbehu."

3. Na prekladateľskej rezidencii v Banskej Štiavnici ste po prvýkrát? Ako na vás pôsobí mesto, čo všetko ste stihli objaviť a aké sú podmienky na prácu?

T. P.: *„Áno, som tu po prvýkrát ako štipendistka, ale dávno, dávno v minulosti som tu už bola. Vtedy som videla takmer všetko, čo sa v meste a okolí dá vidieť – boli sme sa kúpať v Počúvadlianskych jazerách, na hrade Svätý Anton aj v štôlni Bartolomej. Mám na to veľmi pekné spomienky. A teraz tu môžem stráviť niekoľko týždňov!"*

Za rozhovor poďakoval

Michal Kríž

oznamy, spomienky

Poďakovanie

„Tí, ktorých sme milovali, zostávajú navždy v našich srdciach".

Dňa **24.10.2025** nás navždy opustil náš drahý otec, starý otec, manžel, príbuzný a priateľ **Jozef Mego**. Rozlúčili sme sa s ním v rodinnom kruhu a chceli by sme sa poďakovať všetkým, ktorí naňho mysleli, mali ho radi a budú naňho v dobrom spomínať. Zvlášť by sme sa chceli poďakovať p. primátorke Mgr. Nadežde Babiakovej za všetku pomoc, dôstojnú rozlúčku a slová útechy aj v mene jeho priateľov, a tiež Mestskej polícii v Banskej Štiavnici- bývalým kolegom za jeho dojímavé odprevadenie. S vďakou

manželka, deti, vnúčatá a ostatní príbuzní z rodiny

Poďakovanie

Ďakujeme štedrým sponzorom, majiteľom pekárne ANTON ANTOL, s.r.o., p. Vladimírovi Gazdovi a p. Mariánovi Čiernemu za občerstvenie pre účinkujúce detičky pri príležitosti podujatia *„Október, mesiac úcty k starším."*

MsÚ

Ponuka

Centrum voľného času v Banskej Štiavnici ponúka tanečné vystúpenia súboru Applause na zábavy, večierky, spoločenské akcie. V ponuke máme tance národné, moderné, ľudové a pod. Bližšie informácie v CVČ na č. tel.: 0907 598 567.

J. Machilová

Ponuka

Základná škola Jozefa Kollára ponúka priestory jedálne na konanie spoločenských udalostí, osláv, večierkov a pod. Kontakty: 0904 523 872, 0911 875 772.

ZŠ J. Kollára

Krátka o živote

Z môjho pohľadu úplne úžasné
hoc nie každý má to šťastie.
Niekto úsmevom bolesť zakrýva,
a niekto s bolesťou rastie.
Úplne úžasní tí,
ktorí utrú si slzu z ľahkosti.
A pre šťastie druhých, verte mi,
v bolesti,
nazvú ju slzou radosti.
Z môjho pohľadu úplne úžasné,
učí ma to niekým byť,
prijať, čo život prináša: bolesť,
šťastie, lásku a verte, je tu dôvod,
prečo Žiť.

Ladislav Čipka

Futbal

Kam na futbal?
8.11.
A-mužstvo – Podkonice „B“, 13.30 h (D)
U15 - Sásová, 15.30 h (V)
U13 – Sásová, 17.15 h (V)
Bavíme sa futbalom!

FK Sitno BŠ

Jesenná súťaž

- výhercovia
Správne odpovede: 1. A, B, 2. C, A
Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali **týchto výhercov vecných cien: 1.** Viera Balážová, BŠ, **2.** Michal Beňo, BŠ, **3.** Renáta Štrbová, Prenčov, **4.** Mária Buzalková, BŠ, **5.** Daniela Mihalovičová, BŠ, **6.** Eva Kolembusová, BŠ, **7.** Iveta Oravcová, **8.** Jozef Škvarka, Podhorie, **9.** Angela Babiaková, BŠ, **10.** Ivica Moravčíková, BŠ, **11.** Adela Plevová, BŠ, **12.** Oľga Moravčíková, BŠ. Srdečne blahoželáme! Ceny si môžete vyzdvihnúť v redakcii ŠN.

Vaša red. ŠN

Výpožičný režim

v mestskej knižnici:
po, ut, st, pi: 8.00 h -11.30 h
12.00 h -17.00 h,
št: 8.00 h -11.30 h
12.00 h -15.00 h,
pobočka sídl. Drieňová:
po a st: 8.00 h – 12.00 h
Kontakt: 045/3214461
Bližšie info sa dozviete na web stránke mesta Banská Štiavnica, príp. na tel. č.: 045/6949658.

MsK

Kosmopol otvoril svoje brány

stredoškolákom štiavnických škôl...

Kosmopol v priestore Eleuzíny vykúzlil ilúziu neľahkej doby.

Tretiaci a vyučujúce slovenského jazyka a odevného dizajnu SŠ Samuela Mikovíniho túto atmosféru v jeden októbrový utorok spoločne zdieľali.
Chceli by sme sa podeliť s dojmami a postrehmi našich žiakov z Kosmopolu a zároveň vyjadriť vďaku a poctu celému súboru imerzného divadla:
„Páčila sa mi možnosť výberu. Vybrali sme si niekoľko postáv, ktoré nás najviac zaujali a tie sme potom sledovali. Nadchlo ma aj prostredie, dobové zariadenie, kulisy, kostýmy a najmä interakcia s divákmi.“
„Zažili sme, ako sa menil charakter postáv a život v „bežnej“ rodine prvej republiky a po nej. Bolo to niečo nové, nevídané a fascinujúce. Užívala som si spojenie medzi divákmi a hercami, aj keď ma mrzelo, že som nemohla vidieť všetko. Hlavná miestnosť – jedáleň, bola najviac okupovaná divákmi. Zdržovala som sa hlavne pri Vilme. Oslovil ma jej príbeh a aj to, že hovorila najviac po maďarsky.“
„Podľa mňa bol Kosmopol úžasný! Vcítili sme do diania a pocitov postáv, keď sme sa ocitli v obchode, v ordinácii, v jedálni, vonku... Postavy pôsobili realisticky, k čomu prispeli aj skvelé kostýmy, účesy, líčenie. Ohlasovanie časov a presun postáv boli perfektne vymyslené.“
„Divadlo vďaka atmosfére priestoru a hereckým výkonom bolo nabité silnými emóciami: smútok zo straty blízkych, zúfalstvo a hnev. Som veľmi rada, že sme dostali príležitosť byť súčasťou nezvyčajného predstavenia. Naozaj silná téma. Je smutné, že mnohí ľudia ani základy našej novodobej histórie neovládajú. To je mi fakt ľúto.“
„Podľa mňa bol Kosmopol prepracovaný, originálny koncept, miestami aj zábavný. Celé divadlo bolo ako detektívka, pri ktorej sa musíš pohybovať, aby si zistil čo najviac o príbehu. Ako by som sa stala súčasťou dobového filmu.“
„Divadlo vo mne zanechalo krásne a zároveň zmiešané pocity. Tým, že ma fascinuje 20. storočie, pozerám veľa filmov, študujem, čo a ako sa dialo. Bolo úžasné presunúť sa do predvojnovej doby. Atmosféra starej Štiavnice, skvelé herecké výkony, hudba... Krásne a poučné divadlo. Som vďačný, že som ho mohol zažiť a aj porozprávať sa s tými ľuďmi. Nemôžeme nikdy dovoliť, aby sa niečo podobné opakovalo... Boli to strašné časy. Musíme si chrániť a vážiť si, zlepšovať svet, v ktorom všetci spoločne žijeme.“.

Mgr. Beata Chrienová

Mesiac úcty k starším v JDS

S FINANČNOU PODPOROU BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

24.10.2025 členovia JDS v okrese Banská Štiavnica oslavovali mesiac úcty k starším bohatým programom.

Jeseň života im rozveselila tancom skupina ÚSMEV z Trnavy, pre ktorú sme pripravili aj víkendový pobyt s prehliadkami Bašty a sokoliarskej ZŠ s MŠ M. Hella v Štiavnických Baniach. Samozrejme sme navštívili aj Štiavnický betlehem, videli kartónový model a na záver pobytu to bola krásna vyhliadka z Kalvárie. Zároveň to bola príležitosť uctiť si seniorov za ich aktivity, celoživotnú prácu. Rozdávali sme vyznamenania, ocenenia športovcom v päťboji PIARGSKA STRELA. Naši členovia sú aktívni a odmenou pre nich sú výborné výsledky a víťazstvá na športovom poli nielen na domácich, ale aj na krajských a celoslovenských športových súťažiach. Vďaka finančnej podpore BBSK, podpredsedovi VÚC a poslancovi Banskej Štiavnice Mikulášovi Pálovi, sme mohli tieto aktivity nielen zrealizovať, ale aj oceniť našich aktívnych seniorov. Gratulujeme oceneným a ďakujeme im za výbornú reprezentáciu JDS, obce, regiónu, kraja BBSK až na celoslovenskej úrovni.
Ďakujeme tiež starostovi Stanislavovi Neuschlovi, COOP JEDNOTA Žarnovica, predsedovi KO JDS Jozefovi Tokárovi, aktívnym členom a všetkým priaznivcom a podporovateľom. Ďakujeme aj našim cukrárkam, ktoré pripravili výborné zákusky, navarili fantastický punč a všetkým, ktorí zabezpečili celú akciu. Taktiež nášmu ochotnému fotografovi Lubkovi Lužinovi za krásne fotografie z akcie. Viac informácií a fotografií či videí nájdete na našej FB stránke ZO JDS Štiavnické Bane.
https://www.facebook.com/groups/694281634311848?locale=sk_SK

RNDr. Eva Šestáková, predsedníčka OO JDS B. Štiavnica

Vystúpenie aktívnej tanečnej skupiny FOTO ARCHÍV AUTORA

INFORMATÓRIUM MESTSKEJ KULTÚRY

KINO AKADEMIK
BANSKÁ ŠTIAVNICA

Piatok 7.11. o 18.30 h

Boží úlet

Akčný, komédia, fantasy, 98 min., P:12, Vstupné:6€. Arji rozhodne nežije život, o akom sníval. Vlastne nežije život, o akom by sníval ktokoľvek. Stále je bez peňazí, a tak musí prespávať v aute a privyrábať si ako príležitostný brigádnik. Väčšinu času pritom posluhuje bohatým hlupákom, ako je technologický magnát Jeff, ktorých síce z duše nenávidí, ale ani na chvíľu by nezaváhal vymeniť si s nimi miesto. A presne to sa stane! Jeho strážny anjel v tejto výmene vycíti príležitosť, ako svojmu nič netušiacemu zverencovi pomôcť.

Sobota 8.11. o 18.30 h
Piatok 14.11. o 18.30 h

Predátor: Nebezpečné územie

Scifi, akcia, dobrodružný, 110 min., P:15+, Vstupné:6€

Nedeľa 9.11. o 16.00 h

Cukrkandl

Rodinný, 115 min., P:12, Vstupné:6€. Anička Jesenská zdedí po svojom tajomnom strýkovi dom so sklenníkom a zubnou ordináciou v meste Medov. Keďže jej mama zomrela po zákroku vidieckeho kováča, ktorý bol považovaný za miestneho odborníka na liečbu zubov, chce Anička ako vyštudovaná lekárka pomáhať najmä deťom. Nikto k nej však nechodí. Zdedenej vile sa v meste hovorí „strašidelný“ dom, ku ktorému sa miestni boja priblížiť – vraj tam z prameňa vyteká voda z pekla!

Nedeľa 9.11. o 18.30 h
Nedeľa 16.11. o 18.30 h

Miliónové dedičstvo

Komédia, 90min., P:12, Vstupné:6€. Po smrti manželky sa osemdesiatročný Vavřinec rozhodne stmeliť svoju rozhádanú rodinu nečakaným spôsobom – vyhlási súťaž o milión eur. Peniaze získa ten, komu sa ako prvému narodí dieťa. Rozbieha sa bláznivý rodinný závod plný intríg, kríz aj absurdných situácií, v ktorom vyplávajú na povrch tajomstvá, sny i túžby.

Utorok 11.11. o 18.30 h

Mengeleho zmiznutie

Historický, životopisný, 135 min., P:18+, Vstupné:6€. Po druhej svetovej vojne Josef Mengele, nacistický lekár z Osvienčimu, utečie do Južnej Ameriky, aby si v utajení vybudoval nový život. Prostredníctvom svojho syna, ktorý ho opäť nájde, je Mengele konfrontovaný s minulosťou, ktorú už nemôže ignorovať.

Streda 12.11. o 18.30 h

Cesta života

Dráma, 115 min., P:12, Vstupné:6€. Manželia Raynor a Moth prišli takmer o všetko – peniaze, domov aj zdravie. Napriek životným ranám sa rozhodnú pre odvážny krok, ktorý by mnohí považovali za šialenstvo. Bez jasného plánu sa vydajú na 1000 kilometrov dlhú cestu pozdĺž divoko-krásneho juhozápadného pobrežia Anglicka – len s hŕstkou najnutnejších vecí a s nádejou, že na konci svojho putovania nájdu silu pokračovať ďalej.

Druhá polovica novembra
bohatá na kultúru

Mestský úrad – oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie pripravilo na záver roka viacero podujatí, ktoré potešia nielen fanúšikov hudby a divadla.

15. novembra sa v priestoroch kultúrneho centra uskutoční Burza vecí. Doniesť môžete veci určené na obdobie neskorej jesene a zimy. Žiadame všetkých, ktorí majú záujem o aktivitu, aby veci boli čisté, nepoškodené a v dobrom stave. V inom prípade odporúčame veci doručiť na Technické služby, prípadne do kontajnerov určených na separovanie textilného odpadu. Podrobné informácie k akcii môžete získať na: kultura@banskastiavnica.sk.

19. novembra budeme v priestoroch kina Akademik cestovať s Marekom Slobodníkom. Tento známy a populárny cestovateľ priťahuje na svoje prezentácie pravidelne desiatky fanúšikov a inak tomu nebude ani tentoraz. Rozprávať bude o tom, ako sa pred časom vybral domov z Indie na dieselových motorkách. Bolo to dobrodružné, bolo to veselé, ale najmä, bolo to úspešné cestovanie!

Speváčka, skladateľka a producentka **Nina Kohout** je absolventkou prestížnej londýnskej hudobnej školy The BRIT School, ktorú absolvovali aj Adele či Amy Winehouse. V roku 2020 získala titul Objav roka na Radio_Head Awards a začiatkom roka 2022 vydala svoje debutové EP Pandemonium, ktoré sa stretlo s výbornými ohlasmi nielen od domácich, ale aj zahraničných médií – vrátane britského rádia BBC. Pieseň Moonlight, jedna z piesní na tomto EP, bola označená ako Song of the Day americkým rádiom KEXP. Potvrdzujúc jej stabilné miesto na domácej i zahraničnej scéne, Ninin debutový album Gentle Autopsy bol nielen kritikmi označený za najlepší album minulého roka v rámci cien Radio_Head, ale zároveň sa dostal do úzkeho výberu českých cien Anděl v kategórii Slovenský album roka 2024. **Práve jej koncert nás čaká 22. novembra.**

O deň neskôr zavíta do Banskej Štiavnice divadlo RAMAGU s predstavením Mengeleho dievča. Predstavenie vzniklo na motívy veľkého slovenského bestselleru a veľmi nás teší záujem divákov oň. Divadelná monodráma prinesie skutočný príbeh mladej ženy, ktorá prežila štyri koncentračné tábory. Bola jednou z väzenkýň v Osvienčime, ktorá sa musela podrobiť pseudolekárskym pokusom.

Ponuka zaujímavých podujatí nekončí novembrom. **Už nasledujúci mesiac nás čaká stretnutie s motivátorom Pavlom Hiraxom Baričákom, vianočný koncert skupiny Fragile či medzisviatočné divadelné predstavenie Dámska šatňa s Evou Pavlíkovou, Jankou Kovalčíkovou, Alenou Pajtinkovou či Lenkou Barilíkovou.**

Všetky detailné informácie k podujatiam a lístky na ne nájdete na: www.banskastiavnica.sk/kultura.

Rastislav Marko, odd. KŠaMK

KINO AKADEMIK
BANSKÁ ŠTIAVNICA

Štvrtok 13.11. o 18.30 h
Sobota 15.11. o 18.30 h

Podfukári 3

Triler, komédia, krimi, 113 min., P:12, Vstupné:6€. Štyria jazdci sú späť – a tentoraz nie sú sami! Do hry vstupuje nová generácia kúzelníkov, ktorá posúva hranice ilúzie, podvodu a adrenalínových trikov na úplne novú úroveň. Čakajú nás prekvapenia, aké sme na plátne ešte nevideli.

Nedeľa 16.11. o 16.00 h

Zoopokalypsa

Animovaný, 92 min., P:7, Vstupné:6€. Keď meteorit dopadne priamo do zoo v Colepepperi, rozpúta sa nočná mora – vírus premení zvieratá na gumových zombíkov. Ale nebojte sa, prichádza svorka odvážnych hrdinov! Na scénu vstupuje Gracie, výstredná mladá vlčica, a Dan, drsný horský lev, ktorí spoja sily, aby zachránili nielen seba, ale aj celú zoo. Pridá sa k nim bláznivá partia preživších: filmový maniak lemur Xavier, výbušná kapybara Frida, sarkastický a štýlový pštros Emil a zradný, no šarmantný opičiak Felix. Spoločne čelia najväčšej hrozbe – šialenému mutantiemu kráľovi Bunnymu Zerovi, ktorý má v pláne rozšíriť infekciu za brány zoo… a možno až k vám!

Utorok 18.11. o 18.30 h

Anjelské vajce

Horor, scifi, mysteriózny, fantasy, 71 min., P:12+, Vstupné:6€. Japonský animovaný film z roku 1985, ktorý režíroval a napísal MamoruOšii. Je to vizuálne pôsobivá, postapokalyptická alegória s minimom dialógov, ktorá sleduje dievča chrániace záhadné vajce a cestovateľa, ktorý sa ho snaží rozbiť. Film je dnes považovaný za kultovú klasiku a vyznačuje sa tajomnou atmosférou a symbolizmom.

Štvrtok 20.11. o 18.30 h

Čarodejka: 2 časť

Muzikál, 138 min., P:12, Vstupné:6€. Druhá časť jedného z najúspešnejších muzikálov dneška

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do každého čísla ŠN je vždy v nepárny pondelok **do 9.00 h.** Ďakujeme za porozumenie!

red.

Seniortalent

2025

„Usídli sa v krajoch spevu, planí ľudia nespievajú!“

Akcia ku Dňu úcty k starším sa konala dňa 17.10.2025 v KD vo Sv. Antone v novootvorených bezbariérových priestoroch v dopoludňajších hodinách. My, klienti Domova Mária na Drieňovej sme mali tú možnosť sa tohto podujatia zúčastniť vďaka Mgr. J. Kružlicovi a J. Ivaničovej. Veru načase, že sa berie ohľad aj na zdravotne znevýhodnených klientov. Hoci B. Štiavnica mala veľa kultúrnych podujatí, ale z nich skoro všetky sa uskutočnili v priestoroch pre nás nedostupných. V našom veku sa musíme najviac obávať nečinnosti, čoho sa nemusia báť účastníci podujatia pod záštitou POS Žiar nad Hronom ako 16. roč. Seniortalentu.

Ďakujeme účinkujúcim z Krupiny, Levíc, Krakovian, Žemberoviec, Hliníka nad Hronom, B. Štiavnice, Sv. Antona a ostatných. Všetky akcie sprevádzala a aj organizovala Mgr. Mária Petrová, ktorá je v tejto profesii veľmi erudovaná. Veľmi dojímavý bol prednes básne 95-ročnej M. Laukovej zo Sv. Antona, ktorá spamäti predniesla poéziu od Sama Chalupku *„Turčin Poničan“*. Aplauz divákov si právom zaslúžila. Všetky vystúpenia boli veľmi pekné, aj úsmevné scénky šité na túto dobu. Nechýbali ani hudobné nástroje, ktoré sprevádzali účinkujúcich. Dokonca ani mažoretky sa nedali zahanbiť. Účinkujúci mali dôstojné a vkusné úbory, vycibrené hlásky, dalo sa to počúvať! Na krojoch z Krupiny sme mali oči nechať. Dopoludnie ubehlo v príjemnom prostredí ako voda, škoda, že sme museli odísť, určite nesledoval ešte pekný program! Dúfame, že sa ešte takýchto podujatí budeme môcť zúčastniť v bezbariérových priestoroch, za čo vopred ďakujeme! Za klientov DM na Drieňovej ďakuje

Mária Benešová

Súťaž

s #RUINbarom- výherca

Správna odpoveď: 7.11.2025 o 19.00 h, Francúzsko

Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali šťastného výhercu degustačnej večere pre 2 v #RUINbare. **Stala sa ňou:** Ľudmila Plevová, BŠ. Srdečne blahoželáme!

Vaša red. ŠN

Seniorské Talentárium 2025

Dňa 17.10.2025 sa uskutočnil 16. ročník celoslovenskej nesúťažnej prehliadky profesionálneho umenia seniorov v kultúrnom dome vo Svätom Antone.

Klub seniorov Banská Štiavnica FOTO ARCHÍV AUTORA

Hovorí sa, že vek je len číslo. Tí ktorí sa zúčastnili na tomto vystúpení to určite potvrdili. Sú seniori, ktorí aj vo vyššom veku napĺňajú svoj život činnosťou, ktorú im môžu závidieť aj mladšie ročníky. Po prezentácii účastníkov slávnostne otvorili predstavenie Mgr. Stanislava Muocová a Marika Petrová, ktorá moderovala celé vystúpenie. Účinkovali: Spevácko-divadelná skupina Vartovka z Krupiny, ktorá okrem ľudových piesní vystupuje aj divadelným predstavením na rôznych kultúrnych podujatiach. Spevácka skupina Ozvena z Michaloviec. Skupina Senior tanec pre zdravie a radosť – Ema. Spevácka skupina Lipa zo Škrobárovej, malej dedinky v okrese Komárno. V skupine je šesť žien, ktoré spievajú piesne starých rodičov z Oravy a Kysúc. Čiperní seniori z denného centra č. IV. Levice, ktorí predviedli tanečné vystúpenie. Viera Stolárikova z Hliníka nad Hronom s pásmom Z rozprávky do rozprávky. Jej vystúpenie sprevádzali hudbou Miroslav Figuli a Peter Vido. Tanečná skupina Srdce z Levíc. Spevácky súbor Nádej z Levíc. Spevácky súbor Žemberovčan. Tanečná skupina seniori optimisti zo Žiaru nad Hronom. Spevácka skupina seniori optimisti zo Žiaru nad Hronom. Klub seniorov Banská Štiavnica. To boli súbory, a ako jednotlivci vystúpili s prednesom poézie: Marika Máčayová z Levíc zo svojou tvorbou prózy Nestarnem, Mária Székelyová z Levíc recitovala báseň od Milana Rúfusa Pecko Sprostáčik, Mária Cibuľová z Levíc predniesla vlastnú tvorbu pod názvom Poézia duše, Júlia Popracová z Banskej Štiavnice, recitovala báseň Mariky Petrovej, Alica Gajanová zo Svätého Antona sa predstavila vlastnou tvorbou troch básní pod názvom Odhalené srdce. Martin Bartolovic z Prenčova sa predstavil spevom a hrou na heligónke. Môžem povedať, že zlatým klincom programu bola pani Mária Lauková zo Svätého Antona, ktorá pred pár dňami oslávila vzácne 95 jubileum. S jej životným príbehom sa už od detstva spájala báseň *„Turčin Poničan“*, ktorú nám na tomto podujatí zarecitovala. Od obecenstva si zožala veľký úspech a najmä obdiv. Prajeme jej do ďalších rôčkov veľa zdravia a životného optimizmu.

Ako sprievodný program podujatia vystúpil folklórny súbor Čistinka, ktorý vznikol pri Materskej Škole v Banskej Štiavnici pod vedením Petry Dávidovej. Detičky svojim vystúpením určite potešili všetkých seniorov. Na záver prezenčnej časti sa konal pohybovo – tanečný workshop. Rytmus v nohách, úsmev na tvári, Ľubica Kristová, tanečná škola Krist. Už iba na záver sa treba všetkým účinkujúcim poďakovať a veriť, že o rok sa stretneme zas. Účinkujúci dostali ako pamiatku na toto podujatie knihu Banská Štiavnica a okolie, ďakovný list za účinkovanie a nechýbalo ani malé občerstvenie. Organizátorom podujatia bolo Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom, pod záštitou primátorky mesta Banská Štiavnica s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Sponzori podujatia boli: pán Peter Ernek a pani Ľudmila Blašková. Ďakujeme!

Alica Gajanová

Rozprávka vtáčieho hniezda

Milé deti, volám sa Zuzana, žijem v zahraničí, v Rakúsku, malej dedinke Podersdorf am See na jazere a touto cestou sa vraciam medzi Vás do Banskej Štiavnice, kde som chodila do školy a stretávali sme sa v štiavnických uličkách.

Rada by som Vám predstavila knižku, ktorá je určená práve Vám. Knižka je o deťoch, ktoré sa na jar rozhodli pozorovať vtáčie hniezdo. Nemali s pozorovaním v prírode žiadne skúsenosti a všetko si odsledovali sami. Pozorovanie hniezda sa zmenilo na Rozprávku v momente, ako prvé vtáča s menom Dominik vyletelo z hniezda a začali sa jeho prvé zážitky. Skúšal prvý let, zablúdil medzi hustými konármi stromov, počas letu zmokol. Prírodu rád pozoroval a prihováral sa jej, tak, ako aj iným vtákom, ktorí ho navštívili z veľkej diaľky. Želám Vám, nech sa kniha stane Vašou motiváciou tráviť čas v prírode, vytvoriť si vlastné pozorovanie zvierat a rastlín a možnosťou raz napísať knihu. Rada sa s Vami viac porozprávam o Vašich zážitkoch na e-maile: zuzana.drazska@gmail.com. Budem sa tešiť na Váš pozdrav a zážitky, ahojte!

Zuzana Drazska

XXV. ročník Memoriálu

Ladislava Kristu

Športová súťaž plná energie, tímového ducha a mega výkonov!

Súťažiaci v štvorboji FOTO ARCHÍV AUTORA

V telocvični ZŠ Jozefa Horáka vládla včera neopísateľná atmosféra – povzbudzovanie, úsmevy a sústredené pohľady športovcov, ktorí dali do každého momentu svoje maximum. Každý ukázal, že pravý športový duch nie je len o víťazstve, ale aj o vzájomnej podpore, fair play i radosti z hry.

Diváci boli svedkami mega výkonov, ktoré brali dych. Každý úspešný pokus či prekonaný rekord bol výsledkom neúnavnej prípravy a pevnej športovej súdržnosti. Na konci boli všetci víťazmi – nie preto, že stáli na stupienku, ale preto, že odchádzali spokojní a hrdí na to, čo dokázali. Šport znovu ukázal svoju silu – spája ľudí, budí vášeň a posúva hranice možného. Toto nebola len súťaž. Toto bola oslava odhodlania, priateľstva a športového srdca!

Ďakujem Združeniu priateľov a rodičov školy a Mestu Banská Štiavnica za pomoc s cenami. Víťazstvo v školských družstvách zostalo na ZŠ J. Horáka - 2 907 bodov, na 2. mieste ZŠ J. Kollára 2483 bodov a tretí skončili žiaci z KSŠ F. Assiského 2 347 bodov. Spolu 98 pretekárov súťažilo v 4 boji /šplh na tyči, člnkový beh 4x10m, skok z miesta a hod plnou loptou/. Najlepší výkon dosiahla Olívia Dobrovičová v šplhu na tyči, za výkon 3,5s získala 100 bodov.

Róbert Petro, riaditeľ súťaže

Plavecké preteky

Posledný októbrový víkend 24.-26.10. sa naši dvaja najlepší plavci Ján Čamaj -reprezentant SR a Jakub Beňo zúčastnili prestížnych medzinárodných pretekov Slovakia Swimming Cup na 25m bazéne v Šamoríne.

Chlapci predviedli výborné výkony, ktoré viedli k osobným rekordom v každom ich štarte. Pretekov sa zúčastnilo 369 pretekárov zo SR, Čiech, Maďarska, Rakúska, Švédska, Fínska.

Janko Čamaj: 7. 400m PP 4:43,47, 10. 200m Z 2:12,51, 12. 200m M 2:15,86, 13. 200m PP 2:14,76

Jakub Beňo: 11. 1500m VS 17:30,24, 18. 200m M 2:22,43, 28. 400m VS 4:27,93, 31. 100m M 1:03,30, 32. 200m PP 2:22,38. Gratulujeme a držíme palce do ďalších ich podujatí v sezóne, ktoré ukončia na MS.

11.10. Pohár olympijských nádejí, XIII. roč. v Poprade

Náš klub bol veľmi úspešne reprezentovať Martin Čamaj, ktorý si odniesol 5 zlatých a 1 striebornú medailu. Pretekov sa zúčastnilo 23 klubov a 331 pretekárov z celého Slovenska.

1. miesto: 200m VS 3:01,02, 100m Z 1:34,35, 200m PP 3:14,54, 50m M 40,14, 100m M 1:35,67,

3. miesto: 50m Z 44,83

11.10. sa naša ďalšia výprava plavcov vybrala na **Jesenné M-SOO 1. kolo do Rimavskej Soboty,** kde štartovalo 12 klubov a 133 plavcov. Naši si odniesli spolu 10 medailí, z toho 4x zlato, 2x striebro, 4x bronz.

Jakub Kernáč: 1. 100m P, 3. 100m VS, 100m Z

Jakub Beňo: 3. 100m Z; 100m P

Jiří Felbr: 1. 100m VS

Hanka Kernáčová: 1. 50m Z

Ján Čamaj, st.: 1. 100m Z, 2. 50m Z, 100m VS

Gratulujeme k medailovým umiestneniam a aj ostatným, ktorí tesne skončili pod stupňami víťazov, ale zaplávali osobné rekordy.

Gratulujeme za výborné výkony a reprezentáciu klubu a mesta!

Vysvetlivky: P- prsia, VS- voľný spôsob, PP- polohové preteky, M- motýlik, Z- znak

PK BS

Futbal

1.11.2025, Banská Štiavnica

FK Sitno Banská Štiavnica - FK Šalková 0 – 3 (0:2)

Dorast vyhral 3:0

Domácim zápasom chalani z dorastu ukončili jesennú súťažnú časť. K dobrým výsledkom počas celej jesene pridali víťazstvo nad FK 34 Brusno Ondrej výhru 3:0. Gólovo sa presadili M. Machovič, O. Hrubčo a S. Kočtúch. Právom budú chalani zimovať v tabuľke na výbornom 3. mieste.

Dorast v Dudinciach nebodoval

Naši chalani si túto sezónu zapisujú iba druhú prehru, ktorá prišla dnes na ihrisku TJ Slovan Dudince. Dorastenci sa ujali vedenia gólom M. Machoviča, avšak po 2 odpískaných penaltách v náš neprospech sa zápas skončil výhrou Dudiniec 2:1.

Bavíme sa futbalom!

FK Sitno BŠ

Jeseň

Po roku k nám opäť vchádza
v pestrom šate odetá.
Svoje taje neprezrádza
čo si vzala od leta.
Stromy plodmi ovešané,
korunami až k zemi.
Pozerám každý rok na ne
a tak super vždy je mi.
V korunách sa slnko stráca
teplých lúčov viac už niet
Márne voláš „Leto vráť sa!“
Taký je už ten náš svet.
Lístie na zem ukladá sa si
z pestrých farieb paletu.
Vôkol nás je toľko krásy
a jeseň je znova tu...

Alica Gajanová

Zaplávať si môžete v škole Guliver!

Vážení obyvatelia a návštevníci nášho mesta,

Mesto Banská Štiavnica muselo pristúpiť z dôvodu neúmerne zvýšených nákladov na prevádzku mestských kúpeľov - plavárne k ich dočasnému zatvoreniu. To však neznamená, že v súčasnosti nie je možnosť niekde si v Štiavnici zaplávať.

Mesto v spolupráci so spoločnosťou Tidly Slovakia, a. s., uzatvorilo zmluvu o spolupráci, na základe ktorej je možné využívať bazén v Súkromnej základnej škole Guliver.

Bazén je pre verejnosť prístupný, pričom otváracie hodiny sú: streda a piatok **od 18.00 - 20.00 h**, a sobota **od 17.00 – 19.00 h**.

Počas užívania bazéna je zabezpečený plavčík, a to aj 15 min pred otvorením bazéna a 15 minút po zatvorení bazéna. Vstupné návštevníka bazéna predstavuje sumu 5 € na 2 hod. (za každý vstup). Vchod na bazén pre verejnosť je smerom k žel. stanici odzadu cez parkovisko.

Upozorňujeme plaveckú verejnosť, že je potrebné si so sebou doniesť plavecké čiapky! Čiapky je možné si zakúpiť na mieste za 5 €/ks. Platba možná aj platobnou kartou.

Takže, všetci milovníci plávania, budeme sa tešiť, keď najbližšie mesiace využijete túto možnosť. Účelom je zabezpečenie plaveckého športu a zdravého životného štýlu obyvateľov mesta Banská Štiavnica v období realizácie komplexnej rekonštrukcie na objekte Mestské kúpele - plaváreň.

MsÚ

služby

■ Minútový manžel Róbert, tel.č.: 0903 817 151

■ Kopeme, nosíme, vozíme, čistíme, tel.č.: 0919 488 868

■ Rôzne stavebné práce na základe dlhoročných skúseností, tel.č.: 0917 077 515

Potraviny pod hríbom
donášková služba

DONÁŠKA AŽ K VAŠIM DVERÁM

• POTRAVINY •
• ALKO • NEALKO •
• CIGARETY •

OBJEDNÁVKY NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

Sociálna – Senior
prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov nemocnice. Pre seniorov a ZŤP. Pre ZŤP na invalidnom vozíku
0948 460 700
Pracovná doba:
Pondelok – Piatok 6.30 – 17.00

AKCIA
na 3 opakovania plošnej inzercie
25% zľava

Viet Kitchen- ázijské bistro
je presťahované do nových priestorov (bývalý E-bike) na Robotníckej 5, Banská Štiavnica (oproti Tabačke).

Otváracie hodiny:
Po-Pi 10.00 - 20.00 h,
So-Ne 11.00 - 20.00 h,
objednávky online na Bistro, Fb Việt kitchen

Rozvoz: 0952 062 220.

Tešíme sa na Vašu návštevu!

L.N.Trade Pod Sitnom
registrovaný sociálny podnik

ponúka:
► stavebnú činnosť
► murárske práce

0911 772 771

Dužina
Lekáreň Dužina
0910553244
LEKÁREŇ DUŽINA HĽADÁ DO MLADÉHO KOLEKTÍVU
FARMACEUTA.
Nástupný plat podľa praxe 1800-2500 Euro.

Dužina
Lekáreň Dužina
0910553244
LEKÁREŇ DUŽINA HĽADÁ DO MLADÉHO KOLEKTÍVU
FARM. LABORANTA
Nástupný plat podľa praxe 1200-1600 Euro.

Inzerujte aj vy v Štiavnických novinách

1 slovo 0,50€
1cm² 0,70€

ŠTIAVNICKÉ NOVINY ■ Dvojtýždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý druhý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 9:00 ■ **redaktor:** Mgr. Michal Kríž ■ **redakčná rada:** Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Nikolajová, Mgr. Martin Macharik, Mgr. Lukáš Pellegrini, JUDr. Gejza Volf ■ **jazyková úprava:** Katarína Kissová ■ **sadzba a dizajn:** Mgr. Mária Sisková ■ **adresa redakcie:** Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, tel.: 045 6949652, 0918 688 850, **e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk**. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP zo dňa 6.4.1994 ■ **vydavateľ:** Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ **evidenčné číslo:** EV 4429/11 ■ ISSN 1337-8023 ■ **tlač:** Nikara, Krupina ■ **redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov!** Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho písomného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín